

kontakten

PERSONALTIDNING FÖR ERICSSON MED DOTTERBOLAG · NR 5 · OKTOBER 1981 · ÅRGÅNG 42

92-åriga Alice Ekbom får i år koncernens guldmedalj

607333/16

Vid årets pensionärs-lunch på Skansen för koncernens medarbetare med minst bronsplakett uppmärksammades en skir silverhårig f d LM-are lite utöver vad som är vanligt. Det var Alice Ekbom, rullstolsbunden och nära 92 år gammal, men som så gärna ville vara med och fests — "kanske en sista gång". VD Björn Svedberg överräckte blommor och föreslog, att hon nu i år skulle få koncernens guldmedalj i Stadshuset.

Aren räcker till, ty hon började re'n 1906 på snickeriet med att brunbetsa växelbord. Sedan hade hon mest hemarbete fram till 1951, då hon slutade hos LME.

Se även sidan 24!

Foto: Börje Holm, LME/HF

JAN STENBERG I VERKSTÄLLANDE LEDNINGEN · Sid 8–9

ALLT SVÅRARE GE HANDIKAPPADE JOBB · Sid 14–15

LME I OLOFSTRÖM, BORÅS OCH ÖREBRO · Sid 16–19

KCM I GOLF, SKYTTE OCH TERRÄNGLÖPNING · Sid 22–23, 25

Det kom ett brev...

Red av KONTAKTEN

En uppriktig vänskap är beroende av distans, nationalitet och åldersskillnad. Kontakter mellan män ibland resultera i livslång vänskap.

Före min ankomst till Sverige var det omöjligt att jag var ganska övertygad om att svenskarna var slutna, otillgängliga. I dag kan jag intyga att så inte är fallet.

Jag kom till LME från det jugoslaviska företaget Nikola Tesla, för att delta i ett arbete som ingick i samarbetsavtalet mellan de två företagen. Samarbetet med LM Ericsson började redan för 28 år sedan då Nikola Tesla blev LMEs licenspartner. Under hela denna tidsperiod har Tesla varit i ständig kontakt med LME och har i dag nästan identiskt produktprogram på publika sidan. Tesla har med sina fem tusen anställda blivit ett LME i miniatyr.

I kölvattnet på det tekniska samarbetet följde även de informella kontakterna, av vilka många slutade med vänskap. Så blev fallet även för mig. Jag minns min första ankomst till arbetsplatsen. Mina svenska kollegors välvilliga bemötande gav mig en omedelbar känsla av gemenskap och värme. Jag tillbringade ett helt år på LME. Det var en sann njutning att arbeta bland vänner, att skämta, skratta, äta tillsammans och umgås på fritiden.

Dessa "tyslåtna" och "slutna" svenskar har intagit en bestående plats i mitt minne. Därför är det mitt hopp och min önskan att samarbetet LME - Tesla fortsätter en lång tid framöver, för då får jag möjligheten att träffa mina vänner igen.

Danko Pribacić

Brevskrivaren jugoslaven Danko Pribacić, 44 år och civilingenjör jobbar som sektionschef med mönsterkorts-konstruktion vid Nikola Tesla i Zagreb. Vi svenskar kanske inte är så kantiga trots all Brevet till red är skrivet på svenska och i ursprunglig språkdräkt.

Danko får väl ta åt sig lite av äran som nyligen tillkom Teslas avgående högste chef Peter Kovac. LMEs VD Björn Svedberg överlämnar nedan en plakett i silver till honom "för lång och trogen tjänst"; sedan 1958 har Nikola Tesla tillverkat Ericssons telefoner och telexsystem. Tv ses Kovacs efterträdare som VD Marian Crnjak.

MARCUS WALLENBERGS FOND FÖR FORSKNING OCH UTBILDNING

Den 5 oktober utsågs 1981 års stipendiater av styrelsen för Marcus Wallenbergs fond för vetenskaplig forskning och utbildning.

Totalt hade 43 ansökningar lämnats in. Elva stipendiater utsågs, vilka till sitt förfogande har 874 000 kronor.

Information om ansökningar till nästa års stipendier kommer i april nästa år.

Årets stipendiater är:

Bo Ekström (EUA/Sverige). Studier inom området Electronics and Computer Science i USA.

Ingemar Gard (EUA/Sverige). Studier i Computer Science vid Stanford University i USA.

Håkan Hansson (RIF/Sverige). Studier av utveckling och tillverkning av integrerade kretsar i företag i USA.

Lars Josefsson (LME/MI/AuB). Studier av metoder för analys och dimensionering av mikrovågsantennar vid University of California, USA.

Fred Lundin (LMS/Sverige). Studier av taligenkänning i USA.

Bertil Lyberg (LME/XF/Sm). Studier och forskning inom talkommunikationsområdet vid MIT eller Berkeley, USA.

José F Martinez (TIM/Mexiko). Studier i materialad-

ministration i USA.

Luigi Palmisani (FAT/Italien). Studier för Master of Science i Computer Engineering vid University of Stanford, USA.

Peder Rodhe (SKV/Sverige). Forskning inom optiska fiberområdet i USA.

Jaime Segura (EDC/Colombia). Studier för Master i telekommunikation vid Colorado-universitetet i USA.

Bo Sjunnesson (LME/XF/Ev). Studier för Master of Science i Telecommunication Policy vid George Washington University, USA.

MDS BLIR MD

Företaget Mohawk Data Sciences registrerade förra året MDS som sitt varumärke i ett flertal länder, bland annat Sverige.

Ericssons elektroniska abonnentväxel, system MDS 110, har därför fått den nya beteckningen MD 110.

En rundfråga externt och internt gav visserligen förord för beteckningen MDX 110. Varumärkesexperter ansåg dock att MDX låg alltför nära MDS och var därför ett mindre lämpligt alternativ.

SELGAS HALVÅR

Koncernföretaget Svenska Elgrossist AB SELGA hade en dämpad utveckling första halvåret; en följd av lågt bostadsbyggande och svag investeringsvilja inom såväl industri som offentlig sektor.

Faktureringen uppgick till 284,4 miljoner kronor, vilket är 20 miljoner bättre än för 1:a halvåret i fjol. Vinsten, före bokslutsdispositioner och skatter, ökade med knappt 2 miljoner till 10,2 miljoner kronor. Koncernens likvida medel uppgick den sista juni till 61,9 miljoner kronor, varav moderbolaget svarade för 58,4. Det innebär en total ökning på 29 miljoner kronor.

Antalet anställda var vid halvårsskiftet 763 inom koncernen, och det är en minskning med 86 medarbetare.

DATASAAB- LEVERANSER

Divisionen för interaktiva datasystem ska leverera 105 radarindikatorer till det brittiska luftfartsverket. Värde cirka 20 miljoner kronor.

Det är Londons flygtrafikledningscentral i West Drayton, nära flygplatsen Heathrow, som ska ha indikatorerna.

Den första leveransen sker 1983. Då har den här Datasaab-divisionen överförs till SRA Communications AB, enligt planerna ska överföringen ske nu vid årsskiftet.

Datasabbs kundaktiverade bankterminal säljs mycket bra i utlandet. Östgötabanken vid Saab-Scania i Linköping kunde första veckan i september ta sin anläggning i bruk. Det var Sverigepremiär för denna typ av bankterminal.

Bankkunderna kan göra uttag i olika sedelvalörer, kontrollera saldot och få besked om senaste transaktioner på kontot. Därtill ska läggas möjligheten att göra överföringar mellan konton, betalning av räkningar m m. Med hjälp av en tillsats går det även att sätta in pengar på kontot; alla transaktioner utförs utan bankpersonalens medverkan.

Terminalen finns i olika modeller och kan placeras fristående eller inbyggd, inomhus eller utomhus.

E-P DATA NYTT DELÄGT FÖRETAG INOM KONCERNEN

E-P DATA är ett nybildat datakonsultföretag i Karlskrona, som ägs till lika delar av Ericsson och AB Programator. Chefen för LMEs karlskronafabrik Gösta Larsson är styrelseordförande och Programators Urban Jansson är VD i det nya företaget.

Målsättningen är att erbjuda datakonsulttjänster till marknaden i sydöstra Sverige. Man vänder sig till såväl små som stora företag och offentliga institutioner.

Dataavdelningen vid LME i Karlskrona ingår i E-P DATA. Det är systemmän/programmerare och operatörer, tillsammans omkring ett dussin personer. Ytterligare utökning är planerad och en rekryteringskampanj har startat.

Ambitionen är att hålla en mycket låg personalomsättning och ha stabila medarbetare som tillsammans gör att företaget växer till en sådan storlek att hög och jämn kvalitet på tjänsterna kan erbjudas till konkurrenskraftiga priser.

Företaget ska erbjuda "total konsulttjänst" från utvecklingsstudier till och med systeminstallation och underhåll.

Intressanta för småföretag är t ex förstudier i samband med beslut om datorisering och assistens vid datorupphandling.

För företag med egen ADB-avdelning kommer E-P DATA att erbjuda specialkompetens inom vissa områden; inom metoder och tekniker finns t ex intressanta produkter.

För förvaltningar av olika slag finns också färdiga paket utvecklade inom Programator och som E-P DATA ska marknadsföra.

Programatorföretaget är en av Sveriges mest framgångsrika, helt fristående företagsgrupper inom ADB-området. Antalet anställda är drygt 400 och årsomsättningen ligger kring 130 miljoner kronor.

För ungefär ett år sedan bildades AU-System Network AB. Det är ett företag som säljer konsulttjänster inom datakommunikation. Ägare till lika delar är Ericsson, Programator och de anställda i AU-System.

I början av september kom Sydkoreas premiärminister Nam Duck Woo till Sverige. I besöket – som åtföljdes av sydkoreanska journalister – ingick några timmar vid LM Ericssons huvudanläggning med styrelseordförande Hans Werthén som värd. Visiten var ett led i försöken att sälja AXE transitstationer till Sydkorea. På bilden visar Lars Edmark (FD) premiärministern runt i utställningshallen.

Foto: Börje Holm, LME/HF

OFFICIELLT

■ **ERICSSON.** Bolagets styrelse utnämnde den 28 augusti chefen för Ericssons fabrik i Norrköping **Rune Lindén** till disponent.

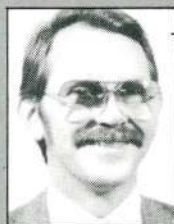
**LME/NGC
Rune
Lindén**

Dr Nils Mazreliez avgick med pension den 1 september. Han står nu till förfogande för vissa uppdrag. Han efterträddes som koncernläkare (DkH) av **Ing-Marie Lidström**. Hon bibehåller tjänsten som chef för HF-områdets företagshälsovård (PhC).

**LME/DkH
Ing-Marie
Lidström**

Inom G-divisionen bildades den 1 augusti den nya avdelningen G/Z. Chef är **Göran Fröling** (tidigare G/XC). Avdelningen ansvarar för systemet MD 110. Betr. beteckningen, se sidan 3! Ny G/XC är **Nils Pierre** (tidigare G/XfC).

**LME/G/ZC
Göran
Fröling**

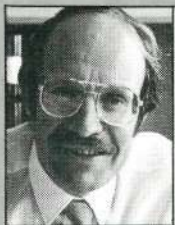
**LME/G/XC
Nils
Pierre**

■ **ERICSSON TELEMATE-RIEL.** Chef för Intercom-divisionen är **Sven Rinman**. Han kommer från LME/Df. **Kurt Höglund** är chef för Säkerhetsdivisionen. Han kommer

från Heath Co; utvecklingschef vid samma division är **Rolf Lydén**. Han kommer från LME/XT/J.

**Sven
Rinman
LMS**

**Kurt
Höglund
LMS**

**Rolf
Lydén
LMS**

■ **SIEVERTS KABELVERK.** Chef för Avdelningen för administrativ utveckling inom sektorn administration är **Eva Fåhraeus**. Hon kommer närmast från Statskonsult Administrationsutveckling AB.

**Eva
Fåhraeus
SKV**

Chef för funktionen Ekonomisk planering inom sektorn administration är **Kaj Enroth**. Arbetsuppgifter är främst budgetprocesser, långsiktspänning samt ekonomiska utredningar. Enroth kommer närmast från Svenska Unilever.

**Kaj
Enroth
SKV**

UTLANDSTJÄNST

ALGERIET: **Gunnar Forsgren** (bolagschef).

ARGENTINA: **Gunnar Averin** (AXE-provning), **K-E Hellberg** (AXE-introduktion), **Fereydoun Kia** (VD vid IEQ).

AUSTRALIEN: **Raymond Balck** (koordinator).

COLOMBIA: **Lars Johansson** (installationschef).

EGYPTEN: **Thomas Paulsson** (teknikhandledare, installation), **Bengt Lisard** (projektingenjör).

ENGLAND: **Anders Sjöberg** (chef för administration och utbildning), **Bo Eklund** (programvarukonstruktör för AXE), **Bo Häggström** (AXE-provare), **Finn Olsen** (planeringschef).

HONG KONG: **Conny Tenghoff** (provningsledare).

IRAK: **Lars-Göran Axelsson** (projektledare), **Kenneth Carlsson** (säljingenjör), **Issam Gasarp** (chef för RCB-projektet/LMS), **Jan le Grand** (platschef), **Bertil Åman** (förrådschef), **Anders Töppfer** (chef för tekniska kontoret), **Tommy Thörnfeldt** (installationschef, kabel).

IRLAND: **Bengt Gustafsson** (teknisk chef), **Per Siwersson** och **Gunnar Hällgren** (AXE-provare).

JUGOSLAVIEN: **Kent Eriksson** och **Lars Löf** (AXE-provare).

LIBYEN: **Kenneth Lucas** (chef för nätanläggning), **Ulf Grufman** (administrationschef), **Bengt Alvar** (chef för El Beida-campen), **Lars Andersson** (säljchef Benghazi), **Hugo Agnvall** (projektchef), **Hans Olof Nilsson** (chefsrevisor), **Sven Söderström** (logistikchef), **Stig Svensson** (rådgivare till NTC), **Bengt Sandström** (teknisk handledare för kabelarbeten).

MALAYSIA: **Åke Jansson** (AXB-provning).

MEXIKO: **Owe Falkenå** (koordinator), **Per-Erik Lisard** (mjukvara), **Börje Berglund** (AXE-expert), **Per Hurtig** och **Torsten Öster** (AXE-provare).

SAUDI-ARABIEN: **James Eklöf** (rektor för svenska skolan), **Kenneth Castenblad** (AOM-systemet), **Michael Ditchburn** (installation och underhåll ASPD 162), **Roger Eriksson**

(AXE-provare), **Ragnar Sigtun** (projektchef Jubail), **Jerry Carlsson** (säljingenjör), **Per-Gunnar Lundberg** (installations- och service-tekniker), **Bert Hult** (administration etc), **Lars Gartzell** (chef för projektavdelningen), **Ivan Edwards** (chef för kontorsservice), **Lars Norling** (projektingenjör).

SCHWEIZ: **Göran Kauppi** (LSI-designer DITR).

TUNISIEN: **Urban Källestig** (installationsansvarig AXE).

TURKIET: **Lars Priebe** (TT-provning).

SVERIGE: **Thomas Möller** från Jugoslavien till X/Ihs, **Hans Ekström** från Mex till X/IraC, **Örjan Tjärnhage** från Colombia till X/Iz, **Bengt Rådström** från Malaysia till X/Iz, **Kjell Sundberg** från Indonesien till AXE-utbildning, **Gunnel Björkert** från Guinea-Bissau till XF/Fgb, **Åke Åkesson** från Brasilien till RIF/KM, **Kjell Ekeblom** från Mexiko till XK/A, **Göran Franzén** från Libyen till X/Ipu, **Jan Wedlund** från Egypten till XF/Fnp, **Gunnar Håkansson** från Algeriet till Dfa, **Peter Jansson** från Algeriet; har slutat vid Ericsson, **Sven-Olof Tonnaeus** från Libanon och gått i pension, **Kjell-Erik Åsberg** från Libyen till Dr, **Per Carlsson** från Brasilien till Kkt, **Gunnar Svensson** från Mexiko till X/Re, **Yngve Zetterström** från Libyen till X/Zd, **Åke Ohlsson** från Mexiko till BO/Xbk, **Lennart Hällkvist** från Ecuador till X/Ln, **Stig Johansson** från Colombia till Dfl, **Tore Ahlberg** från Colombia till X/L, **Ove Nord** från Venezuela till Dr.

Följande medarbetare kommer från tjänst i Saudi-Arabien: **Inge Abrahamsson** till T/O, **Tomas Hancock** till Le, **Roger Lennartsson** till X/Ka, **Magnus Hjerstrand** till X/H, **Dan Fredholm** till MI/Rd, **Oktay Tezcanli** till Nfp, **Clas-Göran Brandström** till Dku, **Bertil Britting** till XK/Ae, **Sverker Lindberg** till LME/KA, **Bo Frykhammar** till Datasaab, **Lennart Rosén** till EUA, **Nils Peter Strömberg** till XF/F, **Håkan Winkvist** till XK/K, **Per-Ola Eriksson** till XF/Z, **Ellert Karlsson** till XF/F.

SEMINARIUM FÖR BIBLIOTEKSFOLK

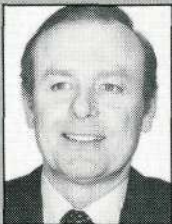
Skärgårdsbåten "Havsörnen" lägger ut från Strömkajen på Blasieholmen i Stockholm eftermiddagen den 3 september. Ombord befinner sig ett 30-tal personer på väg till skepparmiddag på Vaxholms Hotell. Det är biblioteket vid LME/HF som arrangerar ett två-dagarsseminarium för biblioteksfolk

och användare av bibliotekstjänster inom koncernen. På schemat stod bl a Hur kan vi utnyttja varandras resurser?, Hur kan vi fördela tjänsterna bättre?, Informationssökning och mycket, mycket annat. Värd var HF/Dtb under ledning av bibliotekschefen Gunnar Lager. Gästerna kom bl a från Mölndal, Ellemtel, SKV, SRA, Datasaab, Thorsmans och Elektrisk Bureau i Norge.

Foto: Bo Binette, LME/HF

PROFESSOR I LUND DIVISIONSCHEF

AB Rifa har utsett universitetsmannen Hermann G Grimmeiss till chef för sin Monolit-division.

Hermann G
Grimmeiss
RIF

Grimmeiss är professor i fasta tillståndets fysik vid Lunds Universitet och är tjänstledig därifrån under de två år han ska arbeta för Rifa.

I USA förekommer ofta den här typen av arrangemang med utbyten mellan industri och universitet, men har i Sverige hittills varit mycket ovanlig.

Rifa har härmed knutit till sig en världsauktoritet inom halvledarområdet. Grimmeiss är bland annat ledamot i Kungliga Vetenskapsakademien (KVA) och Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA).

Lennart
Forsberg
RIF

■ RIFA. Lennart Forsberg är

reklamchef vid AB Rifa. Han kommer närmast från Michelin Gummiringar AB.

För utställningsverksamheten inom Rifa svarar Sven Wering.

Sven
Wering
RIF

NYA PATENT

Gäller för tiden 26 februari – 10 augusti 1981. Förteckningen anger uppfinnarens namn och tjänsteställe samt uppfinningens titel.

Ekdahl P-A A (EUA/Mdb),
Möller F L (T/NtrC) –
Överspänningsskydd för ledningar, företrädesvis telefonledningar.

Berg B O (RIF/M/Tk), **Johansson J H** (RIF/M/TkC) –
Förstärkningsregleringskoppling.

Berg B O (RIF/M/Tk) –
Balanserat förstärkarutgångssteg.

Lindquist S W (SKV/Dpm),
Nordblad S S (SKV/Ds) –
Maskin för tvinning av optiska fibervägledare.

Josefsson L G (MÖ/MI/Yf),
Oderland K-E (MÖ/MI/Ye),
Winnberg J-O (MÖ/MI/Yt) –
MTI-filer ingående i mottagaren i en följ radar.

Samuelsson K A (KK/T/MkeC),
Widl W H E (KK/T/MT) –
Övervakningssätt och anordning för signalamplitudomvandlare.

Samuelsson K A (KK/T/MkeC),
Storm D E A (HF/Z/BrmC),
Telestad Å W (ÅL/Z/Mbe) –
Anordning för rengöring av kretskort särskilt för att avlägsna löd- och hartsrester.

Wretemark S G (SKV/T/KC) –
Förfarande för vulkanisering av isolerskiktet på en elektrisk kabel.

Heinonen S T (HF/X/Adb) –
Kontaktton.

Pehrson J (EUA) –
Sätt att vid dataöverföring mellan en sändande dator och en mottagande dator övervaka fel och anordning för genomförande av sättet.

I slutet av augusti besöktes LM Ericsson av en bulgarisk delegation med vice premiärminister Andrey Loukanov i spetsen. I delegationen ingick företrädare för vissa bulgariska företag som diskuterar ett större upphandlingskontrakt och eventuellt samarbete med LME inom i huvudsak järnvägssignalering, men även telefoni. På bilden har VD Björn Svedberg och Loukanov stannat framför montern med AXE kretskort i utställningshallen.

Foto: Börje Holm, LME/HF

SAUDI-PROJEKTET NU 20 MILJARDER

I september tecknade Ericsson och Philips det fjärde tilläggskontraktet med Saudi-Arabien värt ca en miljard kronor. Därmed uppgår den totala kontraktssumman inom ramen för TEP-projektet (Telephone Expansion Project) till närmare 20 miljarder kronor.

Innan den fjärde tilläggsbeställningen kom, omfattade Ericssons del av projektet 357 000 nya lokala telefonlinjer, nära 197 000 lokala linjer som byggts om till AXE, nästan 135 000 nationella samt drygt 9000 internationella linjer.

Med det senaste kontraktet tillkommer 16 000 nya lokal-linjer samt drygt 8000 nationella linjer. Beställningarna gäller AXE-utrustning till lokalstationer – både redan befintliga och helt nya – förmedlingsstationer, telefonapparater samt kabel- och nätmateriel. Installationerna sker under 1982.

Inom TEP-projektet har LME även levererat och instal-

lerat övervakningssystemet AOM (Operations and Maintenance System). Likaså tillhandahåller LME dokumentations-, reparations- respektive utbildningscentra. Hela tiden pågår leverans och installation av Diavox knapptelesoner, mobiltelefoner, nätmateriel och kabel.

Och man ligger t o m litet före i tidplaneringen; allt ska vara klart år 1984. Fortfarande återstår då en hel del att göra. Men jämfört med 200 000 telefonlinjer år 1977 innan TEP-projektet startade, kommer det om tre år att finnas 1,25 miljoner linjer över större delen av landet. Med en officiell befolkningssiffra på omkring åtta miljoner människor, blir det en telefonföretäthet på ca 15 apparater per 100 invånare.

Jämfört med Sveriges 75. Men å andra sidan har nu Saudi-Arabien världens mest moderna och avancerade telefonutrustning. Och det saudiarabiska teleministeriet strävar efter en fördubbling av telefonföretätheten till år 1990! Förhoppningsvis kommer även en del av denna utökning att tillfalla Ericsson.

KONTRAKT FÖR KONTRAKT

● Den 25 januari 1978 tecknas originalkontraktet motsvarande ett värde av nära tio miljarder kronor. För LMEs del omfattar projektet AXE telefonstationsutrustning – såväl för större lokalstationer som för samtliga förmedlingsstationer i det nationella telefonnätet –, kabel, nätutrustning samt knapptelesoner.

● Den 8 augusti 1979 kommer den första utökningsbeställningen, värd drygt fyra miljarder kronor. För LME avser huvuddelen av kontraktet leverans av nätmateriel och kabel samt utrustning för utökning av tidigare beställda telefonstationer.

● Den 22 april 1980 skrivs det andra utökningskontraktet på drygt tre miljarder kronor. Förutom telefonstationer AXE ingår i detta kontrakt även ett mobilradiosystem av typ NMT för Riyadh, Jeddah och Dammam.

● Den 10 mars 1981 kommer den tredje tilläggsbeställningen, värd drygt två miljarder kronor, som bl a omfattar LME-leveranser av AXE-telefonstationsutrustning samt nätmateriel.

● Den 8 respektive 19 april 1981 tecknas optioner på tidigare kontrakt till ett sammanlagt värde av en halv miljard kronor. (Option = överenskommelse som ger kunden förhandsrätt att inom en viss tidsrymd öka eller minska kontraktssumman med en viss procentsats.)

● Den 30 september i år skrivs det fjärde tilläggskontraktet, värt ca en miljard kronor. I kontraktet finns beställningar på bl a helt nya AXE-lokalstationer och telefonapparater.

Av de olika kontraktssbeloppen går ungefär hälften till Joint Venture i Saudi-Arabien för bl a administration, byggnads- och nätarbeten. Den andra halvan delas lika mellan Ericsson och Philips och gäller leveranser från Europa.

ERICSSON DELÄGARE I AB ID-KORT

Telefon AB LM Ericsson går in som delägare i AB ID-kort. De nuvarande aktieägarna i ID-kort företrädda av Sparbanksföreningen och Statsföretag har tillsammans med LM Ericsson funnit, att ett närmare samarbete bör upptas.

I samband härmed har överenskommelse träffats om att LM Ericsson ska förvärva 40 % av aktierna i ID-kort medan

Sparbanksföreningen och Statsföretag kvarstår med 30 % vardera. Villkor för överenskommelsen är att den godkänns av styrelserna för LM Ericsson och Statsföretag.

AB ID-kort med dotterföretagen Identidata Sweden och Veridenta är marknadsledande i Sverige vad avser utveckling, tillverkning och försäljning av id-kort och körkort samt transaktionskort för banker, bensinhandel och andra tillämpningsområden. Gruppen tillverkar också inpasserings- och registreringssystem.

Omsättningen 1980 uppgick till 38 miljoner kronor. Ca 160 personer arbetar vid gruppens huvudkontor i Solna och fabriker i Strängnäs.

RIFA KÖPER S HÖYEM A/S

AB Rifa har av familjen Höyem köpt det norska försäljningsbolaget Sverre Höyem A/S. Köpet ger Rifa 100 % av aktierna i bolaget.

Rifa och Höyem har samarbetat i över 30 år. Samarbetet fortsätter genom att Tor Jakob Höyem som VD och Erik Höyem som marknadschef tillsammans fortsätter att driva verksamheten. Det nya företagsnamnet är RIFA-HÖYEM A/S.

Köpet är ett naturligt steg för

Rifa att nu, i samband med en stark expansion inom samtliga produktområden, befästa position som ledande komponentleverantör av såväl standard- som kundanpassade komponenter på den norska elektronikmarknaden.

Rifas omsättning ligger på cirka 350 miljoner kronor. Antalet anställda i Sverige är omkring 1900 vid anläggningar i Kista, Kalmar samt Gränna. Tillverkande enheter finns i Frankrike och i Italien. Rifas egna produkter – kondensatorer och integrerade kretsar – kompletteras med ett omfattande agenturprogram.

UTSTÄLLNING ÅTER ÖPPEN

Ericssons Avdelning för komponentteknik och byggsätt (XK/A) har åter öppnat sin utställning med produkt-sortiment på LME/HF.

Dessutom finns en ambulerande utställning för utlåning till LME-fabriker och andra intresserade. Utställningen kan "skräddarsys" efter önskemål. Transport, upp- och nedmonter-

ing ombesörjs av avdelning XK/A.

Bilden visar en del av den permanenta utställningen med bland annat en portabel militär växel ABM 103 i förgrunden och kontrollbord BAR 351 för telefonstation i hörnan.

Arne Bläeldh (XK/ Ap), telefon 08/719 4170, står till tjänst med upplysningar.

Här är deltagarna i den första datakursen för personaladministratörer. Från vänster: Göran Lindberg (LME/Katrineholm), Karl-Ulrik Nilsson (LME/Ingelsta), Marita Petersson (LME/KK), Hans Scholander (lärare), Lars Johansson (LME/Söderhamn), Benny Pettersson (LME/Karlskrona), Kristina Lundström (LME/HF), Lars Sjöbom (LME/Östersund), Thomas Sigfridson (LME/Karlstad), Lennart Hansson (LME/TN), Göran Henriksson (LME/Bollmora), Lars Wiklund (LME/HF). Sittande: Gunnar Lennerheim (LME/HF).

Foto: Leif Möller, LME/HF

PERSONALFOLK LÄR SIG DATA PÅ SPECIALKURS

Datoriseringen har spritt sig med stormsteg inom Ericssonkoncernen och nu är det önskvärdt, för att inte säga nödvändigt, att även icke-specialister har en del elementära in-

sikter i ämnet. Helt följdriktigt har man på personalsidan kommit fram till att LMEs personaladministratörer också behöver ett ökat kunnande inom dataområdet.

Därför har man nu i höst vid LME/HF i Stockholm dragit igång en speciell kurs, Databehandlingens grunder, anpassad för personaladministratörer.

Detta för att personaladministratörerna i sina jobb på ett meningsfullt sätt ska kunna hänga med i det sk snacket. De måste också känna till mer om dator-tillämpning och datateknik inom LME.

Det ligger nära till hands att man kommer ihåg Erik Axel Karlfeldts rader ur dikten "Sång efter skördeandan" nämligen: "Han talar med bönder på bönders sätt, men med lärde män på latin".

Kursen utarbetades i sam-

råd med avdelning A (Data-behandlingsavdelningen) i Älvsjö, där Radomir Radojević beredvilligt ställde sitt kunnande till förfogande.

Resultatet blev en bantad 5-dagarskurs, som kördes på tre dagar. Och så tillkom en särskild A-dag ute på avdelning A.

Det var ett digert program som de tolv kursdeltagarna fick sig till livs – bl a datorns uppbyggnad, programmeringsspråk, terminalövningar, programmering och flödesscheman.

– Det är viktigt att kursdeltagarna får lära sig att se databehandling som en integrerad del också av våra produkter, säger Radomir Radojević, som tillsammans

med Hans Scholander ledde övningarna.

– I dagsläget har moderbolaget 245 olika databehandlingssystem. Det omfattar både äldre system i drift och dom som körs som projekt idag.

– I kursen täckte vi in allt som en mer eller mindre normal LM-are utan speciellt ADB-kunnande borde känna till om databehandling, anser Radojević.

Och vad tyckte då kursdeltagarna?

– Kursen var bra och nödvändig. Jag förstår nu text det praktiska terminalarbetet litet bättre. Vidare inser man vikten av att ha goda kunskaper på dataom-

rådet nu när LME är ett datorföretag, omtalar Karl-Ulrik Nilsson på Ingelsta-anläggningen.

– Det hela var mycket givande. Det är bra att känna till programspråket. Nej, jag är inte rädd för datorer – dom är ju ett hjälpmedel, tycker Marita Petersson på KK-anläggningen utanför Stockholm.

– Det är helt enkelt nödvändigt att man har vissa ingående elementära kunskaper inom databehandlingen, kommenterar chefen för LME-fabriken i Karlstad, Thomas Sigfridson, som också var nöjd med vad avdelning A hade att lära ut.

Göran Hannerz

*kontakten 5/81**september – oktober*

Chefsjuristen och den nye medarbetaren i LM Ericssons verkställande ledning

607 533/19

JAN STENBERG

”Jag var redan under gymnasietiden inställd på att bli jurist, utan att egentligen veta vad det innebar. Studierna vid Stockholms Högskola lärde mig sedan att det fanns många områden inom juridiken, mer eller mindre intressanta. Tingsmeriteringen bekräftade ytterligare detta. Där sysslar man ju mest med straffrätt och familjerätt, alltså mycket småbrottslighet, skilsmässor och liknande. Och då fann jag, att det inte var den delen av juridiken som roade mig. Nej, då fann jag affärsjuridiken mycket mera spännande, och då i ett internationellt sammanhang med möjlighet att odla mitt stora intresse för språk.

LM Ericsson syntes idealiskt med sin världsomspännande verksamhet och expansiva utvecklingstrend. Därför slog jag genast till, när jag efter den 2-åriga tingsmeriteringen i Örebro 1967 erbjöds att under Karl-Axel Lunell börja jobba med juridiska frågor åt Ericssonkoncernen.”

Fjorton år har gått sedan dess och KONTAKTENS intervjuobjekt stockholmsgrabben och numera Lidingöbon **Jan Gustaf Stenberg**, 42 år, har all anledning att se så tillfredsställd ut som han gör; i dag är han vice verkställande direktör och därtill en av de fem i LM Ericssons verkställande ledning.

Att han nått så högt upp sägs bero på ett skarpt och rörligt intellekt, ett allt övergripande intresse – likt ett kärleksförhållande – till affärsjuridiken och en oförtruten idoghet. Och så finns det fina språksinnet med i framgångsbilden.

– Alla andra killar skulle ju bli ingenjörer, men jag valde latinlinjen av intresse för språket och blev stimulerad

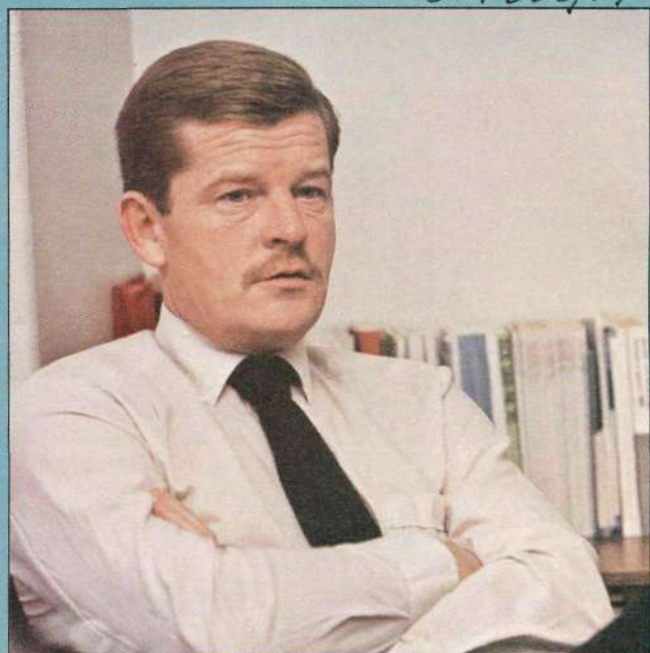

Foto: Karl-Evert Eklund, LME/HF

av att det gick rätt så bra (mycket bra – reds anm), liksom med studierna överhuvudtaget i Lidingö läroverk. Andra länder, deras språk, historia och kultur, har alltid intresserat mig. Och här finns en del av skälen till att jag sökte mig till LME med dess internationella verksamhet. Medan jag ännu pluggade liftade jag några somrar runt i Europa för att se sån't jag läst om under vintern.

Och nu tränger minnena på hos Jan Stenberg. Och berättarglädjen. Orden står knappt att hejda och de stockholmska ”e-na” blir mera distinkta . . .

. . . en billig tågbiljett till Avignon, av mitt i natten och se'n sova i ett dike utanför stadsmuren för att på morgonen gå på bron över floden Rhone, se påvepalatset och sedan dra sakta genom Provence ned till Medelhavet och in i Italien . . . det var verkligen kul . . . ett intensivt liv . . . det gällde att överleva och hålla i pengarna och att hitta ställen att sova på, ett vandrarhem, en öppen grekisk ruin, under en fiskebåt på stranden eller i skogen vid sidan av vägen . . . det hände att råttorna prasslade i löven . . .

Detta med den spontana iver och ett otvunget ordval får säkert många som enbart sett Jan Stenberg som en allvarlig och strikt kritstreckad sekreterare vid bolagsstämmorna att förvånat höja på ögonbrynen. Men hans närmaste medarbetare vet förstås bättre. Det talas till och med om en rätt kort stubin . . .

– *Ja, jag är nog ganska livlig till min läggning och lever ut mina aggressioner antingen jag är glad eller arg. Även när jag tar en fråga på fullaste allvar, kan jag ofta finna en något "lättsinnig" aspekt. Det skadar inte att försöka lätta upp stämningen lite ibland.*

Nu ska ingen tro att Jan Stenberg för ett terrorvälde på Direktionsavdelningen för juridiska frågor hos LME. Nej, sanningen är snarare den att han är påtagligt populär hos de sina. "Han rider inte på några höga hästar" som en kvinnlig medarbetare uttryckte det. Och hos dem som sitter ännu högre upp än han själv och styr LME-skutan värderas tveklöst Jan Stenberg "som ett ess i leken".

Den här intervjun med Jan Stenberg gjordes vid 9-tiden. Men redan ett par timmar tidigare startade han dagens arbete; inte för att maximalt utnyttja flextiden och stämpla ut så tidigt som möjligt. Det begriper var och en som hängt med i "porträttbeskrivningen" ovan.

– *Jag gillar att jobba undan på morgnarna. Tyvärr vet alltför många*

om att jag är morgontidig och passar på och hör av sig. Det kan vara medarbetare i andra tidszoner som ringer, t ex från arabländerna.

Långa arbetsdagar, en hel del resor och annat gör att det tidsmässigt blir lite umgänge med familjen (ungerskfödda frun Vera, flickorna Helena och Åsa samt lillpojken Martin). Å andra sidan försöker jag skilja jobb och privatliv åt. En ordentlig arbetsinsats samt en rimlig distans till arbetet självt ger god nattsömn.

Jag har alltid trivts med mitt arbete hos LME, inte minst för det stimulerande samarbetet med alla andra LM-are som jag kommer i kontakt med och som lär mig mycket.

De människor som betytt mest för mig i min utveckling som bolagsjurist är Björn Lundvall med sin otroliga arbetsförmåga, noggrannhet och djupa analys samt ständiga konstruktivitet i problemlösningar, min förra chef Bertil Pehrsson som lärde mig allt jag vet om ekonomi och redovisning och som alltid bidrog med sunt förstånd och klarsyn samt Arne Stein med sin förmåga till personbedömning, marknadskänedom och taktisk talang i förhandlingspelet.

Förutom JD Jan Stenberg ingår i LMEs verkställande ledning VD Björn Svedberg, HD Håkan Ledin, PD Arne Mohlin och ED Fritz Staffas.

■ LM Ericssons verkställande ledning består, förutom av dig Jan, av VD Björn Svedberg, HD Håkan Ledin, PD Arne Mohlin och ED Fritz Staffas. Ser man till deras respektive uppgifter inom LME kan man tycka att där saknas en representant för området teknik och teknisk utveckling?

– *Björn Svedberg och Håkan Ledin klarar av den delen i ledningsgruppen.*

Björn har en bakgrund som tekniker och teknisk direktör (TD) och Håkan ansvarar ju för ett helt nytt produktområde. Ledningsgruppen får vidare inte göras för stor, om den ska kunna fungera snabbt och direkt. Vi kontaktar dessutom vid behov andra i företagsledningen, som har ett speciellt intresse av en viss fråga.

Forts på sidan 20.

Sammanträdena har kommit för att stanna. Vi tvingas alltmer att acceptera dem som en arbetsform samtidigt som vi i frågasätter deras effektivitet. Blir någonting utträttat? Och måste sammanträdena verkligen vara så många och långa?

Nej tyvärr, han är på –

"Nej tyvärr, han är på sammanträde. Försök igen strax före klockan elva innan han försvinner på ett nytt möte".

Jag ringer en förmiddag på måfå tio avdelningschefer.

Six av dem är på sammanträde. Är avsikten med deras möten genomtänkta, tidpunkten rätt vald, kallas de rätta personerna, är de förberedda?

"Många sammanträden är rena showerna och helt bortkastad tid", klagar en kollega som går på i genomsnitt ett sammanträde varje dag.

Jag vänder mig till **Jan Krook** vid LMEs personalavdelning i Stockholm. Han håller i ett projekt om tjänstemännens psyko-sociala arbetsmiljö vid moderbolaget, i vilket planeras ett delprojekt kallat "Sammanträden".

– Själva sammanträdes-tekniken kan vi nog komma till rätta med genom t ex utbildning, sammanfattar Krook och fortsätter:

– Men en troligen viktigare och i varje fall svårare bit är hur sammanträdet upplevs av deltagarna. Är de tillräckligt engagerade, känns mötet meningsfullt, för det deltagarnas arbete framåt, skapar det entusiasm?

– Vi måste ta vara på de möjligheter som finns och träna människor att åstadkomma mer motiverande sammanträden. Därigenom kan vi uppnå både ökad effektivitet och tillfredsställelse i arbetet.

Krook hänvisar till en tio år gammal studie av chefer vid LME i Stockholm, som han menar är lika gångbar idag.

Den visar att chefen ägnar ca 80 procent av sin

arbetstid åt personkontakter; genom samtal, kortare möten och längre sammanträden.

I studien klagas det allmänt på sammanträdena – de är för långa, fel personer kallas osv – men under pågående sammanträde ändras tonen helt: De flesta tycker då att sammanträdet är "lagom avvägt" och "stimulerande". Huvuddelen anser sig – och övriga deltagare – vara "förberedda". Och majoriteten kan inte tänka sig att ha någon ställföreträdare på mötet; "jag själv måste delta".

– Där kommer problemet med att delegera arbetsuppgifter, när chefen är så mycket borta på sammanträden, inskjuter Krook.

Sammanträdet är en arbetsform som har kommit för att stanna. Men det betyder inte att vi har lärt oss att rätt utnyttja det. Illustrationen är gjord av Björn Nilsson och hämtad ur handboken "Att sammanträda – slöseri med tid eller effektivt arbete?" av Kerstin Lindström (JAK-förlaget).

SAMMANTRÄDE

– Men vi börjar nog vänja oss vid sammanträden som en arbetsform. Konsten är att utnyttja dem på rätt sätt. Och idén med att effektivisera sammanträdena ska primärt inte vara att spara tid utan att göra dem innehållsmässigt bättre. Då kanske man rent av kan hinna med fler under samma tid, säger han.

Själv går Jan Krook ganska mycket på sammanträden. Den dag jag vill avtala tid för intervju är han upptagen med tre stycken.

– Tre är för mycket; man hinner inte göra nödvändiga förberedelser. Men å andra sidan har jag tackat nej till två sammanträden en annan dag!

Lena Fieber

Foto: Bo Binette, LME/HF

– Vår kapacitet utnyttjas inte till fullo, varför vi är intresserade av mera trycksaker och nya kunder. Och inte bara inom moderbolaget utan också från dotterbolagen, säger tryckerichefen Åke Olsson på LME-avdelningen Vt 04 på HF. Vi ställer gärna upp och visar intresserade runt på tryckeriet vad vi kan åstadkomma av tryck i dag.

– Under några månaders tid har vi visserligen haft hyggligt med jobb, men det beror mycket på att Ericssonkoncernens interna telefonkatalog med en upplaga på 15 000 exemplar framställts här. Pressarna har rullat nästan för fullt och bokbinderiet har fått välkommen sysselsättning, berättar Åke vidare:

– Så omfattande uppdrag som telefonkatalogen kan vi inte räkna med alltför ofta. Genom undersökningar vet vi, att det finns gott om trycksaker som ges ut inom koncernen, och som vi kan framställa här på Vt 04. Välkomna alltså, att ta kontakt med oss!

Det är framförallt kursböcker, tekniska broschyrer och offerter som trycks på Vt 04. Det finns flera andra alster som man också med "beröm godkänt" framställer, t ex Ericsson News & Notes, LME-NYTT, divisions- och avdelningsblad, tryck för LMEs personalorganisationer och fritidsverksamhet, för att bara nämna några.

TRYCK! på Vt 04

Det är således en verkligt rik flora av trycksaker som produceras på Vt 04 – från enkla ensidiga till broschyrer på upp till 24 sidor i flera färger. Det här angivna sidantalet utgör en övre gräns för vad den nyinköpta plock-, häft- och falsmaskinen klarar av; med manuell bokbinderi finns egentligen ingen gräns för sidantalet.

Att det inom LME finns en grafisk instans av betydande omfattning med typografiskt välutbildad personal och med fackmän på trycksaksframställning – hos Vt 04 resp Rg på Reklamavdelningen – verkar

vara förvånansvärt okänt.

KONTAKTEN konstaterade detta efter en rundringning till trycksaksbeställare inom koncernen. Så Åke Olsson har helt rätt i sitt påstående, att det finns jobb att hämta på ett flertal ställen, främst då hos dotterföretagen.

Representanter för Vt 04 företar nu under hösten en resa till olika koncernenheter inom landet med provtryck i bagaget och gott om starka argument för ökad intern tryckning, bland annat prismässigt.

Bert Ekstrand

Första raden från vänster: Kurt Jonsson, Gun Pernlind, Sihan Abdelmessih, Annika Mäkelä, Åke Olsson (chef), Anita Sjödin, Stig Johnson, Ingrid Åström och Curt Wiberg. Mellanraden: Nafiye Varli, Raili Jantunen, Kari Iivonen, Orvar Pettersson, Rune Pahlmér och Torsten Eriksson (förmän). Överst: Inger Carlsson, Helena Niiranen, Karl-Eric Samuelsson (faktor) och Marjatta Seppä (skrivbiträde). Ej med är: Michel Talvik, Rolf Benonisen, Ewa Jonsson, Maria Merenyi, Gösta Petersson, Anders Strand, Timo Laakso, Rauno Laakso, Dolores Jimenez, Carl-Erik Hultman, Stig Berner samt Kjell Andersson.

En 30-årig verksamhet

Tryckeriet Vt 04 vid LM Ericssons huvudanläggning vid Telefonplan i Stockholm började på 1950-talet att ta formen av ett etablerat tryckeri. Totalt sysselsatte avdelningen då 14 personer, varav fem var tryckare.

År 1978 gjordes en välbehövlig utredning om 04-ans framtid och verksamhet. Behovet av trycksaker hade under årens lopp ökat och karaktären på dem väsentligt förändrats.

Ledningen kom fram till att det var ekonomiskt försvarbart att möta en förväntad årlig produktionsökning på upp till 15 procent med nyinvesteringar i maskiner och flyttning till större lokaler och också genom nyanställningar.

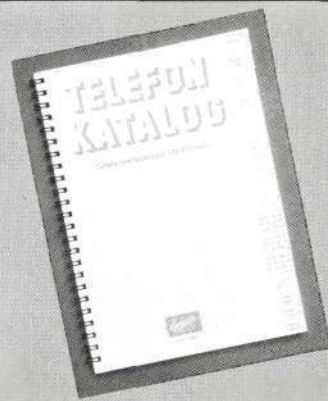
I dag är Vt 04 på LME/HF koncernens största tryckeri med drygt 30 anställda och en maskinpark bestående av sex offsettryckpressar och två snabboffset. Dessutom finns en digelpress och ett mindre handsätteri.

Bokbinderisidan har moderniserats och utvecklats kraftigt för att klara av kraven på kvalitet och snabbhet. Avancerade maskiner finns sålunda för skärning, plockning, häftning, bindning och falsning.

Ordinamatic heter denna nyansskaffade maskin, vilken utför plockning av upp till 24 A3-ark, häfter och viker dem till en helt klar trycksak. Ungefär 1 500 exemplar i A4-format är kapaciteten i timmen. Då manuellt bokbinderiarbete är tidskrävande och därmed också dyrt är Ordinamatic en verklig tillgång för Vt 04.

– Det krävs en verklig noggrann inställning för att maskinen ska arbeta perfekt med papper av olika vikt och yta, berättar Helena Niiranen.

Den interna telefonkatalogen har en upplaga på 15 000. Bakom staplarna av färdigplockade exemplar ses turkiskan Nafiye Varli, tre år hos LME, i färd med att stansa hål för metallspiralerna. Ungefär 1000 telefonkataloger klarar flickorna av om dagen.

Det har klagats på limbindningen av tidigare telefonkataloger. Wire-O-bindningen med metallspiraler passar betydligt bättre för denna typ av trycksaker. Gun Pernlind, östgötska från Vikbolandet, behärskar inte enbart Wire-O utan även annat bokbinderi genom att personalen roterar mellan arbetsuppgifterna.

SEX JOBB I BILD på Vt 04 hos LME

– Att få ett jämnt tryck på alla sidor i en trycksak kan vara knepigt ibland, säger Rune Pahlmér, guldmedaljör i år, som här granskar färghållningen på ett ark. En sida med ljusa stora bilder kräver mera färg än en sida med tex bara text. Ofta måste man gå en medelväg för att få ett acceptabelt resultat. Tryckpressen är en Heidelbergare (GTO).

Ingrid Aström, 35 år inom koncernen, kan Dick-offsetmaskinen utan och innan. Den används för tryckning av enklare arbeten i A4-format såsom offerter, kursböcker, formulär, instruktioner etc. Cirka 8000 ark spottar den fram i timmen.

Den här nya programmerbara skärmaskinen garanterar ett precisionsjobb intill sista arket. Maskinen lagrar i sitt minne upp till 99 olika skärprogram. Jobbet innebär många tunga papperslyft, och då är det bra att vara styrketränad som Timo Laakso.

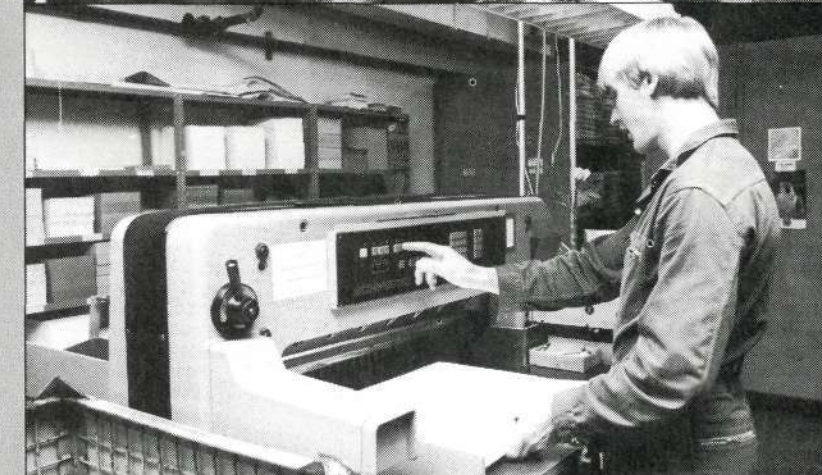
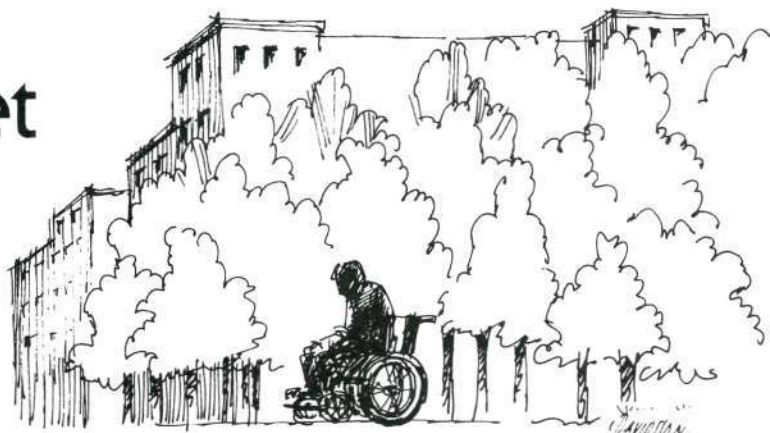

Foto: Bo Binette
Text: Bert Ekstrand

INTERNATIONELLA HANDIKAPPÅRET 1981

Full delaktighet och jämlikhet

Medan den ena prognosen efter den andra spår rekordstor arbetslöshet i vinter, närmar vi oss slutspurten på FNs handikappår 1981. Under mottot "Full delaktighet och jämlikhet" kämpar handikappade för rätten att få leva ett normalt liv. Med ett eget arbete. Men idag är kampen om jobben hård på den öppna marknaden. Och hårdare är den för handikappade som dessutom ska slåss mot invanda attityder, arbetsgivarens lönsamhetstänkande, teknikspecialiseringen, datorer och robotar som tar bort de enklare arbetsuppgifterna . . . Varje år tvingas tusentals handikappade till förtidspensionering.

Problemet gäller framförallt nyrekryteringen av handikappade. Redan anställda som t ex blir rörelsehindrade, får – där det är möjligt – hjälp med omplacering eller andra åtgärder på arbetsplatsen.

Det finns en lag, främjandelagen, som bl a ska förmå arbetsgivare att anställa fler handikappade. Lagen styr de sk anpassningsgruppernas verksamhet på arbetsplatserna. Dessa består av representanter för företaget, fack och arbetsförmedling. Men grupperna fungerar inte alltid så bra inom alla företag. Ännu.

Nu har stockholmsföretag, med stöd av lagen, rekommenderats att fem procent av alla nyrekryterade ska vara äldre (50 år och

mer) eller handikappade. LM Ericsson kom 1979 upp i tre procent. Och andra halvan förra året var 4,5 procent av 500 nyanställda inom kontor och verkstad äldre eller handikappade.

"Viljan finns"

– LME har en vilja att bli handikappvänligt. Men det hjälper inte alltid att bara ledningen är positiv, när arbetskamrater och arbetsledare inte är det. Vad det handlar om är attityder. Man tror inte att handikappade kan utföra ett produktivt arbete, säger **Rose-Marie Wätz** vid Arbetsförmedlingen i Skärholmen.

Det håller inte **Ernst Nord** (LME/HF) vid SALF-klubben med om.

– Några fördomar har vi inte. Men arbetsledarna vill helst ha personal som är flexibel och kan flytta över till andra jobb, säger han.

De flesta handikappade får arbete inom produktion och distribution. Lättast att få jobb har rörelsehindrade. Vårre är det för psykiskt och socialt handikappade.

– LME anställer gärna handikappade. Men det är svårt att finna lämpliga arbetsuppgifter när vi i huvudsak behöver välutbildade tekniker, säger **Anders Frömärk** vid LMEs personalavdelning för tjänstemän.

"Blir inte lättare"

Och **Lars Wiklund**, chef för verkstadens personalavdelning (LME/Z/AC), tror inte att det blir lättare att få in handikappade på den öppna marknaden. – I och för sig uppväger nog arbetsgivarnas förändrade attityder. Men i och med att jobb försvinner och ändrar karaktär inom verkstäderna, ökar problemet att hitta meningsfulla arbetsuppgifter, säger han.

LM Ericsson i Östersund visas upp som föredöme i Jämtlands län. Under de tio år som anpassningsgruppen har funnits, har ett 20-tal handikappade beretts arbete

i verkstaden. Dessutom tar man emot sex utvecklingsstörda från landstingets dagcenter, en verksamhet som betraktas som unik i Sverige.

– Att det går så bra kan bero på att det är lättare att etablera personliga kontakter, med t ex arbetsförmedling, på en mindre ort, tror personalchefen hos LME i Östersund, **Lars Sjöbom**.

Statliga bidrag

Arbetsgivare som anställer handikappade får vissa statliga bidrag till den anställdes lön, företagsutbildning, hjälpmedel osv. Huruvida företagen ändå förlorar ekonomiskt på att anställa en handikappad råder det delade meningar om från å ena sidan privata näringslivet, å andra sidan myndigheterna.

– Avgörande för om företaget drar på sig en merkostnad eller ej, beror dels på möjligheten att få lönebidrag, dels på vilket sätt man lyckas balansera lämpliga arbetsuppgifter mot individens speciella handikapp, säger **Lars Sjöbom**, som anser att fabriken har lyckats med denna balans.

– Odiskutabelt har företaget i äldre och handikappade en värdefull arbetskraftsresurs, tillägger han.

– Jag ser så himla dåligt, säger jag när folk kommer stickande med små lappar. Då läser de högt för mig och det är inget mer med det.

Stig Berner är synskadad sedan födseln. För 25 år sedan kom han till LM Ericssons huvudfabrik. Sedan sex år tillbaka arbetar han på blankettlagret.

Endast 10–20 procent av 30 000 registrerade synskadade förvärvsarbetar på den öppna marknaden, enligt Synskadades Riksförbund. Stig är en av dessa. Han har ledsyn på ett öga, kan därför skilja på ljus och mörker, men inte uppfatta text föremål och människors utseende.

– Men jag har ett gott komihåg och drar logiska slutsatser var sakerna kan stå. Och jag vet ju att arbetskamraterna finns här.

Man kan inte tro att Stig är synskadad, så vant som han rör sig bland hyllorna och blankettlådorna. Tillsammans med två kollegor – den ene är ny och lärs upp av Stig – förser han hela koncernen med blanketter. Dessförinnan borjade han mätplintar på Vt 27 och gängade reläbryggor på Vt 17.

Det har inte varit så lätt att få jobb, trots att Stig – som är från Vänesborg –

Ofta ringer folk och undrar hur blanketterna ser ut. Då tar Stig hjälp av magnivisionen som kan förstora upp till 40 gånger samt göra texten negativ.

”De flesta människor är fina, men ibland råkar man träffa på buffliga personer...”

har genomgått mekanisk utbildning, landets första för synskadade.

– Men den har jag aldrig haft användning av, säger han, och berättar om hur några års arbetslöshet på hemorten tvingade honom att söka jobb i Stockholm. Och tjata på arbetsförmedlingen. Som ordnade jobb på en mindre industri. Vilken flyttade från stan. Och Stig fick via arbetsförmedlingen fast anställning på LME.

Om hur det är att vara handikappad på jobbet säger han:

– Som yngre var jag nervös för vad arbetskamraterna skulle tänka om mig. Jag ville ju vara som alla andra. Nu är jag van; det får gå som det vill. Jag behöver inte kunna göra allt.

Efter 30 år i arbetslivet anser han att det finns fördomar mot handikappade i jobbet:

– De flesta människor är fina, men ibland råkar man träffa på buffliga personer...

Innan Stig kom till blankettlagret hade han aldrig använt sig av tekniska

hjälpmedel. Nu har han en sk magnivision, som kan förstora text upp till 40 gånger på en TV-skärm. Och specialglasögon med förstoringsglas. Dessutom har lagret fått ordentlig arbetsbelysning tack vare Stig!

Och magnivisionen används inte bara av Stig. Största problemet är blankettbeställarnas oftast oläsliga handstilar. Texta eller använd skrivmaskin, vädjar kollegan, **Carl-Erik Hultman**. Också han använder ibland TV-skärmen...

Lena Fieber

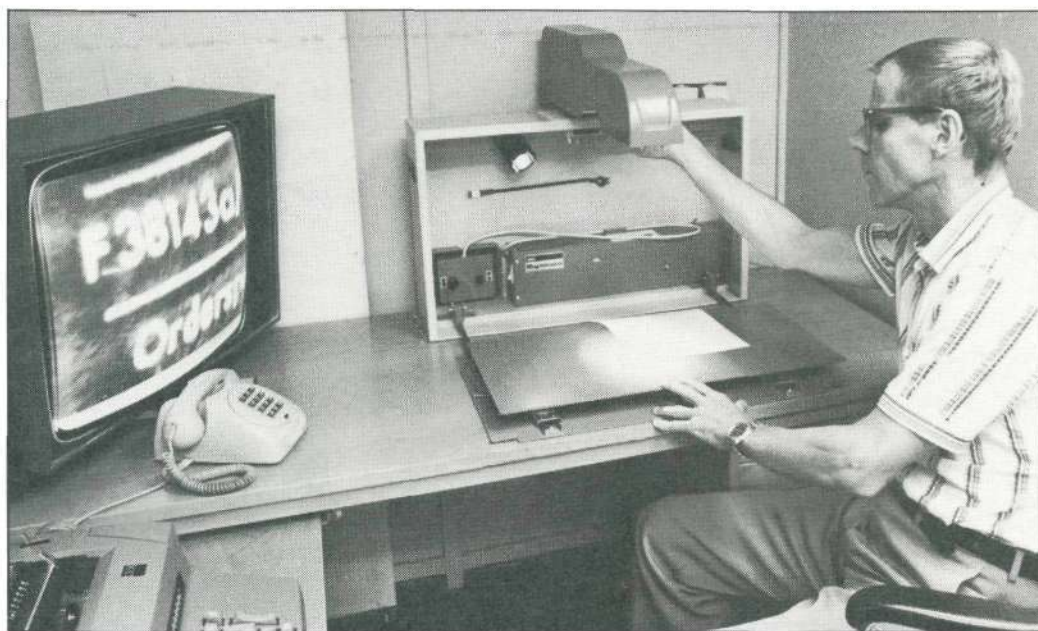

Foto: Bo Binette, LME/HF

FÄRRE HANDIKAPPADE PÅ ÖPPNA MARKNADEN

Många av oss har någon form av funktionsnedsättning. I åtskilliga fall förhindrar eller försvårar den ett förvärvsarbete. Då kallas man av AMS (Arbetsmarknadsstyrelsen) för arbetshandikappad. Förra året sökte, enligt AMS, 70 000 registrerade arbetshandikappade jobb vid arbetsförmedlingarna. Endast 13,5 procent av dem fick jobb på öppna marknaden, en minskning sedan 60-talet. Resten hamnade på skyd-

dad verkstad, AMS-utbildning eller förtidspensionerades.

I verkligheten rör det sig om många fler, eftersom alla inte är registrerade som arbetshandikappade, till vilket det krävs intyg. Enligt en undersökning av SCB (Statistiska Centralbyrån) 1977/78 anser sig tio procent av svenskarna i åldern 16–74 år ha ”i hög grad nedsatt arbetsförmåga på grund av någon långvarig sjukdom”.

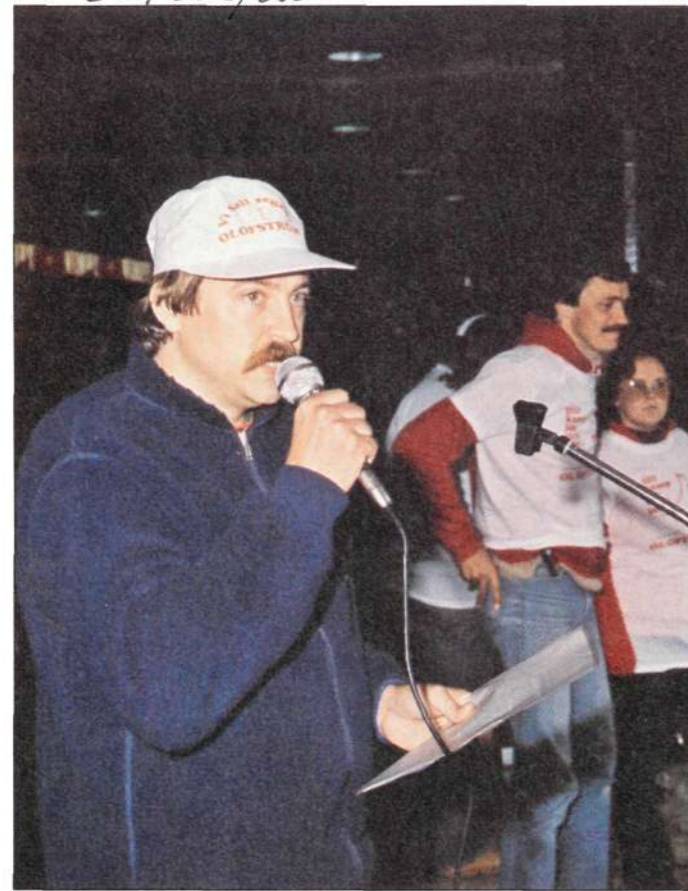

Foto: Börje Holm, LME/HF

Efter långdragna lokala och centrala förhandlingar där parterna inte kunnat enas har Ericssons företagsledning fattat sitt beslut. Det blir nedläggning av moderbolagets fabrik i Olofström, där man haft tillverkning i hyrda lokaler i 21 år.

Trots minst sagt mycket dåliga odds har emellertid de anställda vid fabriken in i det sista kämpat för att få behålla sina jobb.

Det är just själva anställningen i Olofström, som har dryftats många gånger under förhandlingarna. Företaget har nämligen erbjudit de 260 berörda LM-arna jobb vid andra enheter inom bolaget.

Ännu så länge anser dock de flesta av de anställda att erbjudandet om jobb på andra LME-enheter är helt orealistiskt.

Det skulle antingen innebära långa, tröttsamma pendelresor varje dag – eller också flyttning till tex Karlskrona. Många anställda är egnahemsägare och

det är svårt att sälja en villa i Olofström i dagens läge.

Kvinnoindustri

Dessutom är Olofströmsfabriken en kvinnoindustri och många av kvinnorna är gifta med män som jobbar på Volvo i Olofström. En tragisk och svårlöst situation med andra ord.

Vid LM Ericsson i Olofström fanns i september 241 arbetare (därav 195 kvinnor), 16 SIF-tjänstemän (därav 15 kvinnor) samt 7 SALF-tjänstemän (därav 1 kvinna). Totalt alltså 211 kvinnor, många av dem deltidarbetande.

På Olofströmsfabriken jobbar man med elektromekanik – stativ. Det är en

Verkstadsclubbens viceordförande Lars-Uno Nilsson talar till stockholmarna på Sergels Torg. – Olofströms kommun drabbas hårt av en LME-nedläggning, sade han bl a.

tillverkning som försvinner mer och mer. Dessa produkter säljer mindre och mindre.

Däremot fortsätter elektroniken – den nya tekniken t ex AXE – att slå igenom i snabb takt. Och elektroniken är betydligt mindre sysselsättningskrävande.

Tillverkningstiden har här halverats i jämförelse med den gamla elektromekaniska produktionen. Och den – tillverkningstiden – väntas sjunka ytterligare just inom elektroniken.

Överkapacitet

Enligt företagsledningen har man i dagens läge en överkapacitet vid de flesta av moderbolagets fabriker.

Ju mer elektroniken införs i nya produkter desto mindre

Olofströmarnas cykelstafett har nått fram till Sergels Torg i Stockholm. Här fem av de sex cyklande damerna. Fr v Aina Rydberg (20 anställningsår), Inez Larsson (20 anställningsår), Elsa Svärth (19 anställningsår), Ida-Soffie Carlsson (20 anställningsår) och Synnöve Pedersen (15 anställningsår).

Foto: Börje Holm, LME/HF

Nu är loppet kört för OLOFSTRÖMSFABRIKEN

re arbete vid fabriken, är den bistra sanningen.

– Det primära bakom beslutet att avveckla fabriken i Olofström är, säger biträdande produktionsdirektören Sture Edsman, att den totala sysselsättningen inom LM Ericssons fabriker minskar.

– Att man inte kan föra över elektronik med samma produktionsteknik som vi har i de större fabriken, till en fabrik av Olofströms storlek på ett ekonomiskt försvarbart sätt.

– Samt att ökningen av elektroniken inte är så stor att den kompenserar det minskade arbetsinnehållet.

Minskning

– Den gamla tekniken

har minskat så mycket i volym, att den inte längre räcker till för fördelning på de berörda fabriken.

– Av den gamla tekniken finns koordinatväljaren i Karlskrona och stativen i Ronneby och Olofström vid Blekinge beträffar, fortsätter Edsman.

Enligt företagsledningens planer ska avvecklingen av fabriken i Olofström ske i två etapper. I en första omgång sägs 100 personer upp från 1 april nästa år, medan resten av styrkan får gå den 1 januari 1983.

Redan vintern 1977 var Olofströmsfabriken nedläggningshotad, men överlevde då efter en omfattande aktion från kommuninvånarna

och de anställda och med hjälp av statliga beställningar.

Det var 1960 som LM Ericsson startade fabriken i Olofström där det 1975 fanns 550 anställda.

Aktiviteter

Personalen delar inte alls företagsledningens synpunkter om det nödvändiga i att lägga ned fabriken.

Fackklubbarna har manat de anställda och andra i samhället att stödja deras ansträngningar om att få ha fabriken kvar. Man har bl a arrangerat en rad olika aktiviteter i kommunen för att påverka den allmänna opinionen.

Forts på nästa sida.

607 333/21

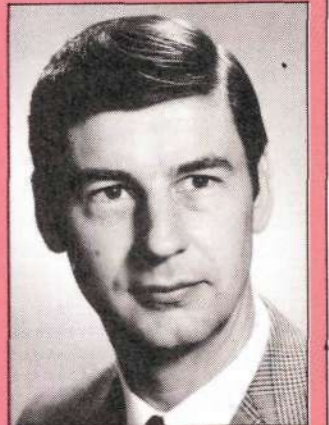
– Det är en mycket svår och obehaglig uppgift att företräda företaget i sådana här förhandlingar, omtalar disponent Gösta Larsson i Karlskrona, chef för moderbolagets planeringsområde KA omfattande de fyra LME-fabriken i Blekinge. Och uppgiften han syftar på är förhandlingarna om nedläggning av fabriken i Olofström.

– Budskapet jag för fram vid diskussionerna är i och för sig riktigt. Det är nödvändigt att se om concernens struktur för att värna om dess konkurrenskraft.

– Men jag vet ju samtidigt att det faktiska resultatet innebär att många människor kommer att utsättas för stora påfrestningar. Det blir omställningar som dom nödvändigtvis måste göra i sina liv.

Gösta Larsson:

”Inga nya fakta har kommit fram...”

När KONTAKTEN talar med Gösta Larsson har företaget strandat de lokala förhandlingarna. Vad tas upp på de centrala förhandlingarna, frågar vi.

– Dessa kommer mycket att röra sig om hur vi från företagets sida så smidigt som möjligt ska kunna hjälpa personer vid Olofströmsfabriken med att byta arbetsplats och eventuellt också bostadsort.

– I det här fallet har ju företaget erbjudit berörd personal anställning på andra LME-enheter, främst i Blekinge.

– En annan lösning, som bägge parter strävat efter, har också ingående diskuterats. Nämligen den, att försöka få ett annat företag att etablera sig i lokalerna i Olofström och anställa personal.

– Men hittills har vi inte fått något bestämt positivt besked om den saken. Flera företag har dock varit intresserade och hört sig för.

– Under förhandlingarna framförde fackklubben förslaget att vissa produktidéer, som var under utveckling i bolaget, skulle placeras för tillverkning i Olofström.

– Emellertid visade sig dessa vid en närmare granskning inte kunna ge arbete inom överskådlig framtid.

– I förhandlingarna kom det inte fram några fakta som inte var kända av företagsledningen och som inte var beaktade före förhandlingsutspilet.

– Sedan flera år tillbaka har LM Ericssons produktionsapparat ställts in på att tillverka produkter med stort innehåll av elektronik.

– Då behövs en helt annan produktionsteknik, än den som gällde för koordinatväljarsystemet.

– Utredningar och prognoser som på senare år redovisats i koncernföretagsnämnden har bekräftats av utvecklingen, säger Gösta Larsson.

– Antalet anställda i telefonverkstäderna har sjunkit från ca 15 000 till ca 10 000 och den fortsatta prognosen pekar på en minskning ner till ungefär 8 500 kollektivanställda.

Det var vid ett sammanträde den 3 juni i år som LM Ericssons styrelse fattade beslut om förhandlingar om en successiv neddragning av verksamheten vid fabriken i Olofström.

De första förhandlingarna ägde rum dagen därpå. Samtidigt informerades de anställda i Blekinge och massmedia via informationsblad om styrelsens beslut.

Utan tvekan blir en nedläggning av LME-fabriken ett hårt slag för kommunen.

– Olofström kommer att försvinna om LME-fabriken läggs ned, heter det i en enkät som en av de större lokaltidningarna gjort nyligen. Och pessimismen breder ut sig

– Här finns ingen framtid längre, anser många.

Och visst har man det mycket kärt i kommunen. Volvo och LM Ericsson är de stora arbetsgivarna i Olofström. Genom sin naturliga avgång har ett tusental arbetstillfällen försvunnit enbart under de senaste åren. I dagsläget finns det inte några nya arbeten för de anställda vid LME inom kommunen.

Cykelstafett

För att väcka ytterligare opinion för sin sak arrangerade personalen vid Olofströmsfabriken en cykelstafett till Stockholm och regeringen i slutet av augusti.

Det var sex tjejer och sex grabbar som trampade iväg från Olofström fredagen den 28:e efter jobbet slut.

De åtföljdes av arbetskamrater i fyra foljebilar och två husvagnar. I truppen ingick även sånggruppen "Gryningen".

Färden gick via Växjö, Linköping, Norrköping, Katrineholm och Södertälje till Stockholm.

Måndagen den 31 augusti höll så olofströmarna ett protestmöte i regn och rusk med tal, sång och musik på Sergels Torg samtidigt som man uppvaktade regeringen.

– Vi kan inte förstå eller acceptera den folkvalda regeringens tystnad. Hur kan den tillåta att ett av Sveriges mest framgångsrika och vinstrika framtidsföretag lägger ner fabriken i en kommun, som de själva högtidligt utnämnt till stödområde, sade verkstadsklubbens viceordförande **Lars-Uno Nilsson** bl a i sitt anförande.

För att åhörarna skulle få

en uppfattning om hur en LME-nedläggning drabbar Olofström gjorde Nilsson en befolkningsmässig jämförelse mellan Stockholms och Olofströms kommuner.

– Då motsvarar nedläggningen av Olofströmsfabriken en nedläggning i Stockholm av ett företag med 13 000 anställda, förklarade han.

Den delegation som upp-

Stockholm. Listan överlämnades av **Jarl Lundholm**.

Alternativ tillverkning

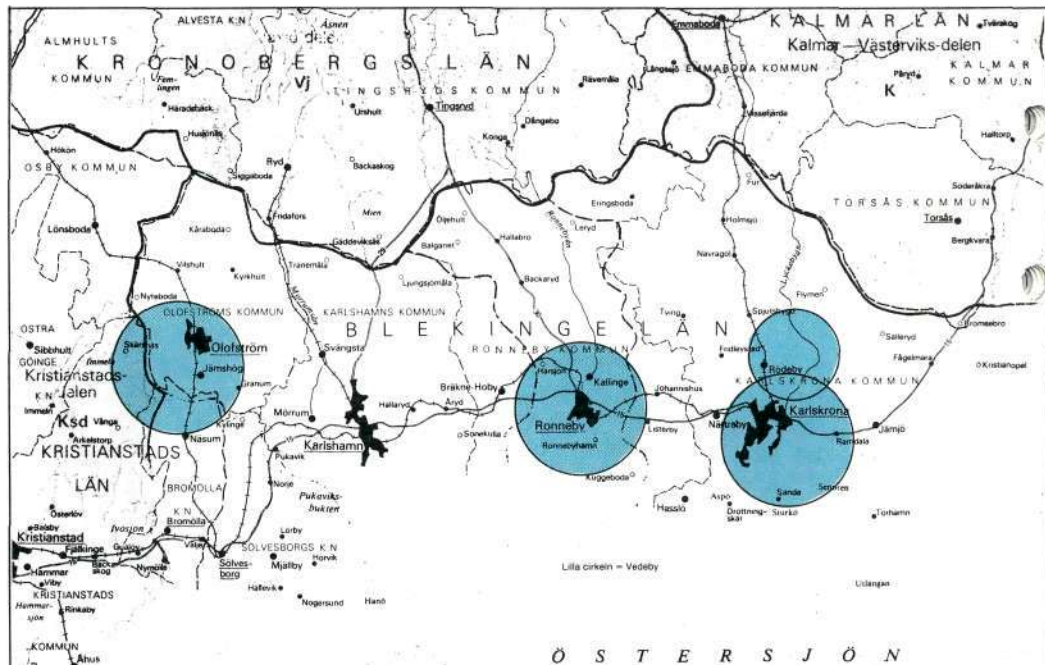
Fackklubbarnas förslag till alternativt produktion hade arbetets framgång med hjälp av Metalls ekonomer.

Det var ett mycket seriöst förslag som gick ut på att delar av produktionen vid andra enheter i koncernen skulle flyttas över till

det – nämligen Kabelverket i Älvsjö och Gröndalsfabriken.

Dessutom har kabelfabrikerna i Hudiksvall och Piteå överförts till dotterbolaget SKV, medan Örebrofabriken tidigare i år tagits över av dotterbolaget SRA Communications AB.

Totalt sysselsätter LM Ericsson i Blekinge omkring 2 400 personer. Verksamhe-

LM ERICSSON I BLEKINGE

Vid månadsskiftet september-oktober fanns det 2369 fast anställda vid de fyra LME-fabrikerna i Blekinge, vilka ingår i planeringsområdet KA. Av dessa var 2024 arbetare och 345 tjänstemän. En uppdelning fabrik för fabrik gav följande siffror:

- Karlskrona: 1297 arbetare, 293 tjänstemän, totalt 1590.
- Ronneby: 331 arbetare, 22 tjänstemän, totalt 353.
- Vedeby: 158 arbetare, 7 tjänstemän, totalt 165.
- Olofström: 238 arbetare, 23 tjänstemän, totalt 261.

Karta: Televerkets katalog, Blekingedelen.

vaktade regeringen och industridepartementet leddes av verkstadsklubbens ordförande **Wolfgang Bodinger**.

Vid samma tillfälle fick statssekreteraren i industridepartementet **Robert Nilsson** även mottaga en namnlista med ca 6 000 underskrifter. Den hade olofströmarna samlat ihop under cykelstafetten upp till

Olofströmsfabriken, omtalar Wolfgang Bodinger.

Det gällde enligt verkstadsklubben kommande tillverkning för dotterbolagen Datasaab och Rifa.

– Det rörde sig om något som inte finns på marknaden nu, säger Bodinger.

På senare år har moderbolaget tidigare avvecklat två enheter i stockholmsområ-

den i länet inriktas nu alltmer på elektronikproduktion.

Företagets modernaste elektroniska abonnentväxlar kommer till största delen att tillverkas i Blekinge och dessutom har man i dagarna startat en ny verksamhet för produktion av programvara i dotterbolagsform, EP-Data.

Göran Hannerz

KORTTIDSVECKA NÄSTA ÅR I BORÅS

LM Ericssons fabrik i Borås har varslat 225 av ca 350 kollektivanställda om korttidsvecka fr o m andra veckan i januari och tolv veckor framåt. Orsaken är en svacka i elektronikbeställningar som varar till juni nästa år. Det är första gången som LM Ericsson tillämpar korttidsvecka i modern tid vid en fabrik.

Diskussioner har pågått sedan februari och det ursprungliga varslat gällde fr o m mitten av oktober och året ut. Men tack vare företags och fackets ihärdiga försök att plocka bort överskottstimmar, genom att skaffa legoarbeten, låna ut anställda till andra LME-fabriker och införa studier i arbetstid, har varslat skjutits upp till nästa år.

– Företaget har gjort en helomvändning, säger verkstadsklubbens ordförande, Göran Ödman.

Ett 40-tal av de 225 berörda är nu utlånade till bl a LME i Stockholm och

Göran Ödman, V-klubbens ordförande vid Boråsfabriken.

Mölnadal, ett 20-tal arbetar med legotillverkning och 60–70 läser i studiecirklar fyra arbetstimmar i veckan.

– Korttidsveckan omfattar tre–fyra dagar. Men lyckas vi fylla ut svackan på detta sätt även under de två kvartalen nästa år, behöver vi ingen korttidsvecka, säger disponent Åke Elmquist och tillägger, att man nu också försöker hitta legoarbeten utanför koncernen.

Men oberoende av om varslat träder i kraft eller inte, kommer Boråsfabriken

Åke Elmquist, disponent vid Boråsfabriken.

– enligt prognoser – vid årsskiftet 1982/83 att ha minskat antalet kollektivanställda med drygt nio procent genom naturlig avgång.

SISTA RELÄSATSEN I ÖREBROFABRIKEN

Sedan oktober är telefonitillverkningen ett minne blott i SRAs nya fabrik i Örebro. Ett halvår – sedan fabriken formellt övertogs den 1 april – har det tagit att byta utrustning, omfördela lokaler och utbilda personal. Samtidigt som LME-verksamheten har trappats ned med legotillverkning för SRA.

Den nya fabriken lyder under radiofabriken i Kumla som en produktverkstad och tar över dennes tillverkning av personsökare. Likaså ska fabriken tillverka fordons-elektronik (elcentraler och instrumentkort) för såväl svenska som utländska bilföretag. Det har medfört installation av montageplatser, mät- och förmansburar, ny testutrustning och lödline.

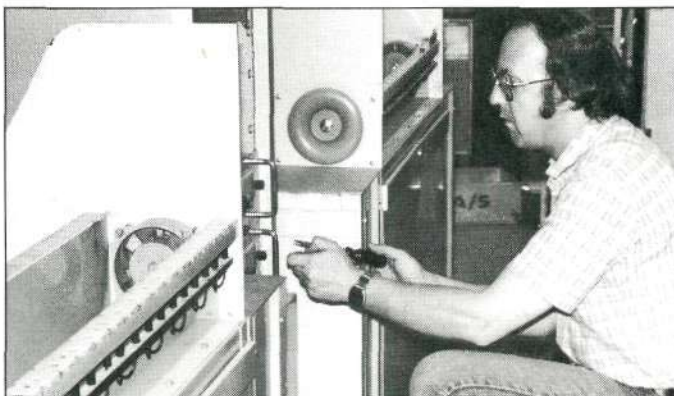
– Omställningen har gått mycket bra, tack vare personalens positiva inställning, kommenterar SRAs produktionschef, Göran Kristoffersson.

Alla anställda – ca 177 kollektivanslutna och 15-talet tjänstemän – har följt med ägarbytet, undantaget f d platschef Lennart Stadhig, som nu arbetar med speciella utredningsuppdrag inom planeringsområde Z vid LME. En av de anställda är Tatjana Björkman, som i tretton år arbetat med förbindning i fabriken.

– Jag saknar inte jobbet, eftersom det var ansträngande för axlarna, säger Tatjana, som nu tillfälligt pressas sk kabelskor. Hon har, liksom alla andra i fabriken, gått en en-veckas kurs i löd-

Tatjana Björkman visar konventionell förbindning av sista reläsatsen i gamla LME-fabriken i Örebro.

Ett par dagar tog det för Karl-Erik Nordström att montera ned reläsatsprovarroboten. Foto: Göte Abrahamsson, Örebro

teknik, men vet ännu inte vad hon ska arbeta med.

– Jag har samma förman, så det känns inte annorlunda, säger hon, men berättar att hon och hennes arbetskamrater nu får månadslön

av sin nya arbetsgivare.

– Det här blir nog inte så tråkigt, bara jag får komma igång med mina arbetsuppgifter.

Lena Fieber

JAN STENBERG...

Forts från sidan 9.

■ Man frågar sig om inte det här är en ny form för centraliserad beslutsfattning till förfång för delegeringen inom företaget? Ledningsgruppen innehåller dessutom människor som ofta flyger och far, när de inte sitter i sammanträden eller deltar i konferenser. Chanserna till ett gemensamt och fortlöpande beslutsfattande måste vara ganska små?

– *Idén att dra in sina närmaste medarbetare i beslutsfattandet i viktiga frågor är ingalunda ny, utan tillämpades redan av Björn Lundvall genom det som kallades "styrgruppen". Björn Svedberg har utvecklat och systematiserat förfarandet.*

"Verkställande ledningen" är ett mycket informellt organ, men med en starkt uttalad målsättning att träffas eller ha kontakt med varandra så regelbundet som möjligt. Ofta möts vi tidigt på morgnarna, dricker en kopp kaffe och diskuterar aktuella problem utan att betungas av något protokollförendande. Även om någon i gruppen saknas ska teamet kunna fungera ändå. Det finns ju många andra former att kommunicera med varandra, än att formellt samlas i samma rum.

Det heter visserligen "verkställande" ledning, men här måste man komma ihåg att bolagslagen inte godkänner ett kollektivt verkställande. Det är fortfarande Björn Svedberg i sin funktion som VD, som har det yttersta ansvaret för alla ledningsfunktioner inom bolaget.

Genom att vi övriga i ledningsgruppen på ett eller annat sätt rapporterar till honom innebär tillkomsten av gruppen en faktisk breddning av beslutsfattandet. Och vad delegeringen beträffar, så finns den fortfarande kvar med bibehållet ansvar; något annat är uteslutet.

■ När du kom till LME 1967 var området "juridiska frågor" ihopkopplat med revisionsverksamheten. I dag är du chef för en separat direktionsavdelning, Dj. Det hänger naturligtvis ihop med att koncernen är större nu och säljer mera än för fjorton år sedan. Vad består verksamheten inom Dj huvudsakligen av?

– *Vi har i grunden en rådgivande verksamhet och är en servicefunktion åt främst avdelningar som anser sig*

behöva juridisk rådgivning. Eftersom koncernens omsättning uppkommer genom att man ingår ett mycket stort antal avtal om försäljning och leverans av våra produkter och tjänster så ligger tyngdpunkten volymmässigt på det avtalsslutande planet.

Vi söker med våra insatser få till stånd försäljningsavtal som är så gynnsamma som möjligt, men också så entydiga att framtida tvister förebyggs.

Även om det här kan tyckas vara en ganska standardiserad hantering så blir det ändå en rätt stor variation och en rätt rik flora av villkor vi möter i våra förhandlingar. Det är inte så mycket konventionell juridik, utan ett antal väldigt praktiska problem vi hjälper till att hitta de bästa lösningarna på. Det är ansvarsregler, regler om hur avtalet i olika delar ska fungera, frågor om hur man specificerar, tillverkar, levererar, inkarar, installerar utrustning i en lång kedja, som startar här hemma och oftast slutar med ett omfattande åtagande i ett annat land, där lagarna - inklusive skattelagstiftning - är helt andra än här hemma och som komplicerar den överenskommelse vi helst skulle vilja nå och medför kostnader för vårt åtagande.

Det gäller också att få betalningsströmmarna att flyta, kundens betalningar ska ju nå oss i rätt tid, vidare att få kunden att fullgöra alla de prestationer som han ska göra så att vi ska kunna utföra våra uppdrag.

Så har vi alla möjliga varianter av samarbetsavtal, vilka ökat i antal under senare år. Vi är som bekant engagerade i att bredda koncernens verksamhet genom en offensiv satsning på området datorbaserade kommunikations- och informationssystem för bland annat kontor.

Vi håller just nu på med att skapa en "body" (kropp) kring programvaruverksamheten. Det leder till ett antal bolagsbildningar, förvärv av bolag eller andelar i bolag på ett antal marknader. Vi har köpt andelar i företag med bra marknadspositioner, som vi vill nyttja för att komma igång så kvickt som möjligt.

■ Det är tydligt att ett företag står sig ganska slätt utan tillgång eller medverkan av en affärsjurist. Vill du utveckla detta påstående ytterligare?

– *Affärsjuridiken är totalt invävd i ekonomiska och företagsmässiga*

bedömningar. Man gör ju inte ett avtal för avtalets egen skull. Utan avtalet måste alltid komma till som ett led i den affärsmässiga inriktning företaget har.

Det finns så många juridiskt/tekniska frågeställningar som kräver en jurists närvaro för att klaras av. Juristen blir en alldeles nödvändig komponent i affärsverksamhetens bedrivande. Han ska därför inte med sina formella bedömningar dominera en uppläggning, utan hitta konstruktiva lösningar på olika typer av juridiska, skattemässiga, men också helt praktiska problem. Det är trots allt det ekonomiska utfallet, snarare än om avtalet är elegant utformat som betyder något.

Den som tar med sig en jurist får räkna med att den andra parten också gör det. Det är lite av att flytta sitt artilleri fram och tillbaka på slagfältet. Svenska affärsmän kan ibland bli något sura över en juristmedverkan; "jasså, jag trodde du hade ett förtroende för mig . . ." Så är det inte alls i andra utvecklade länder, där är det en självklarhet att juristen är med; t ex på kontinenten och i USA, där affärsjuristen har en mera dominerande ställning än i något annat land.

■ Ericssonkoncernen har kunder i alla världsdelar. Det måste vara en avsevärd skillnad i förhandlingsgången i olika länder?

— Ja, det är det sannerligen. I västerländska industriländer har man utvecklat en oerhörd effektivitet i umgänget människor emellan. Utan procedurer, kringel och krångel runt omkring, sätter man sig ner och förhandlar stenhårt med varandra.

I vissa andra länder är det fortfarande ett väldigt snirklat system man har att följa. Kineserna t ex måste ha fått ett förtroende för den förhandlande innan det kan bli tal om en uppökelse. Det betyder att man inte kan resa till Kina och bara sätta sig ned och förhandla. Även om man tror sig vara en lysande förhandlare, när det gäller förmågan att argumentera och artikulera, så visar det sig inte tjäna någonting till, om det är den första kontakten. Bättre förhandlare är egentligen den säljare som rest på marknaden under en längre tid och skapat förtroende, ja rentutav knutit vänskapsband med kunden. De kan

mycket lättare åstadkomma saker vid förhandlingsbordet.

Men så har vi ett annat fenomen . . . I en del organisationsformer har den enskilde individen en mycket begränsad handlingsfrihet. Ansvar kanske utkrävs på ett mycket påtagligt sätt av medarbetaren, så att det finns en stor obenägenhet att fatta beslut på egen hand. Stora, tunga hierarkier har byggts upp, där det finns en mängd människor som springer runt som myror i en stack och agerar så att säga, men de beslutar inte. De skickar frågor uppåt för avgörande. Så'n't tar tid och kan vara mycket irriterande!

■ Är Ericssonkoncernen en sådan tung hierarki? Svara ärligt nu!

— Nej, det är vi verkligen inte! Vi är mycket decentraliserade med ansvar långt delegerat. Med en stor lojalitet med medarbetare som gör misstag. Vi har inget skarprättarsystem, där vi förföljer folk som gjort en felbedömning. Medarbetaren behöver inte vara rädd att fatta beslut. Man kan för övrigt inte kräva av folk som är ute långt borta i främmande land och förhandlar, om det så rör sig om 100-tals miljoner kronor, att de ska stå i ständigt och omedelbar förbindelse med moderorganisationen för att få tillåtelse varje gång det måste göras en eftergift i förhandlingar om pris, leveranstid eller andra avtalsvillkor. Ett sådant system skulle varken fungera ute på fältet eller här hemma.

■ Och så en slutfråga. Vad anser du som jurist om "krångliga" MBL (medbestämmandelagen)?

— Jag tycker att MBL har fungerat förhållandevis väl. Man kunde inför starten befara, att det skulle bli en väldigt ökad formalisering av allt arbete i ett företag och behov av flera jurister för att hantera relationen till fack och anställda. Det har visat sig vara en felbedömning. Man har trots allt haft en starkt pragmatisk (praktisk) inställning vid hanterandet av MBL. Och det är — guskelov — för det mesta icke-jurister som handlägger de här frågorna, såväl på arbetsgivar- som på arbetstagar sidan. De sitter inte företrädda av en massa jurister bemängda med olika tekniska argumentationer och liknande. Man söker lösa frågorna praktiskt.

Bert Ekstrand

KCM I GOLF

Tredje raka för Malmberg

Nu abonnerar Gunnar Malmberg från ELLEMTEL (EUA) på titeln koncernmästare i golf. Vid årets KCM på Jättorp-banan utanför Katrineholm den 14 augusti vann han nämligen tävlingen med klar marginal för tredje året i rad. Malmberg gick runt de 36 hålen på 154 slag.

Det var 10 över par, fem slag bättre än tvåan Anders Snare från LME/HF med 159. Samma resultat noterade även bronsmannen Göran Edberg från LME i Söderhamn.

I den nya damklassen segrade Constance Friestedt överlägset med 168 (hcp 134), ett resultat som hade givit henne 12:e plats i herrtävlingen. Constance är företagsläkare vid LME-fabriken i Borås. Hon vann även poängbogeys totalt.

Mästerskapet spelades i mulet, lagom varmt väder och på eftermiddagen tittade solen fram.

Årets tävling bjöd på rekorddeltagande med 95 startande i de olika klasserna.

Spelet höll på i 13 timmar innan det hela var klart. Och var och en av deltagarna var igång 8–9 timmar. Golf är ett heldagsjobb!

Tävlingen hade den här gången en sådan omfattning att arrangörerna fick låna in duktiga funktionärer från LME-fabriken i Katrineholm.

Vad banan beträffar så var den bra och utslagsgivande, enligt tävlingsledningen. "Ruffarna" längst ut på bägge sidor om varje hål var klart besvärliga. Med högt, tjockt gräs.

Inga incidenter inträffade och tävlingen flöt bra. Det hela avslutades med prisutdelning och buffé på golfklubben. Prisbordet var synnerligen välfyllt.

De båda mästerskapstävlingarna, KCM för herrar och damer, spelades som 36 håls slagtävling, damernas dock med handicap.

Av de startande återfanns 12 i supportertävlingen som är öppen "för släkt och vänner".

Nästa år finns det planer på att arrangera KCM i Söderhamn.

KCM, herrar, slagtävling:

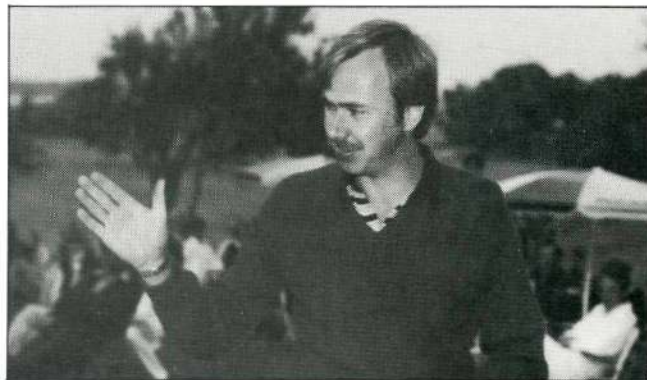
36 hål, open: 1) Gunnar Malmberg, EUA/Älvsjö, 154, 2) Anders Snare, LME/HF, 159, 3) Göran Edberg, LME/Söderhamn, 159, 4) Pekka Koskela, LME/HF, 162, 5) Dick Ryberg, LME/HF, 164, 6) Peter Källberg, SRA/Kista, 165, 7) Johnny Farman, LME/HF, 166, 8) Lars-Bertil Ericsson, LME/HF, 166, 9) K-G Barklund, SKV/Sundbyberg, 166, 10) Håkan Frisendahl, LME/Bollmora, 167.

KCM, damer, slagtävling:

36 hål med hcp: 1) Constance Friestedt, LME/Borås, brutto 168/netto 134, 2) Gullan Almlöf, LME/HF, 205/153, 3) Märta Skoglund, LME/Söderhamn, 207/165, 4) Kristina Ericsson, LME/HF, 201/167, 5) Eva Clark, LME/Mölndal, 207/179.

36 hål, poängbogeys, klass A, hcp -10: 1) Gunnar Malmberg, 68, 2) Johnny Farman, 67, 3) Lars-Bertil Ericsson, 66, 4) Anders Nordqvist, LME/HF, 66, 5) Anders Snare, 66, 6) K-G Barklund, 66.

36 hål, poängbogeys, klass B, hcp 11-19: 1) Constance Friestedt, 77, 2) Conny Allard, LME/Mölndal, 67, 3) Gert Hägerström, Datasaab, 65, 4) Lars Berntsson, LME/Söderhamn, 62, 5) Ingemar Lundström, LME/Mölndal, 61, 6) Fredrik Högstedt, SKV/Sundbyberg, 61.

Årets koncernmästare i golf heter nu som så många gånger förr Gunnar Malmberg, ELLEMTEL. Här har han just mottagit sitt förstapris. Foto: Bo Almlöf, LME/HF

36 hål, poängbogeys, klass C, hcp 20-30: 1) Åke Cajstedt, Datasaab, 67, 2) Jan Warnberg, SRA/Kista, 63, 3) Kenneth Karlsson, LME/HF, 62, 4) Bertil Lundgren, LME/HF, 62, 5) Ola Nilsson, Thorsmans, 60, 6) Jörgen Lind, LME/HF, 59.

36 hål, poängbogeys, totalt: 1) Constance Friestedt, 77, 2) Gunnar Malmberg, 68, 3) Åke Cajstedt, 67.

18 hål, poängbogeys: 1) Walter Rodin, SRA/Kista, 36, 2) Bibbi Farman, LME/HF, 25, 3) Eric Hellemo, pensionär, 22, 4) Gunnar Larsson, LME/Bollmora, 18.

Golf en härlig sport, säger mästarrinnan

Constance Friestedt, företagsläkare vid LME i Borås, imponerade stortligen vid KCM i Katrineholm. Hon spelade som "ett proffs", tyckte många.

Men faktiskt har hon bara spelat golf i tre år, innan hon nu blev "kändis" genom att bli koncernmästarrinna.

– Jag kom som efteranmäld till KCM, berättar hon för vår man i Borås, Georg Skoog. – Utan några förhoppningar om en framskjuten placering.

– När dessutom ryggsnittet tillstötte, gjorde detta det hela än värre.

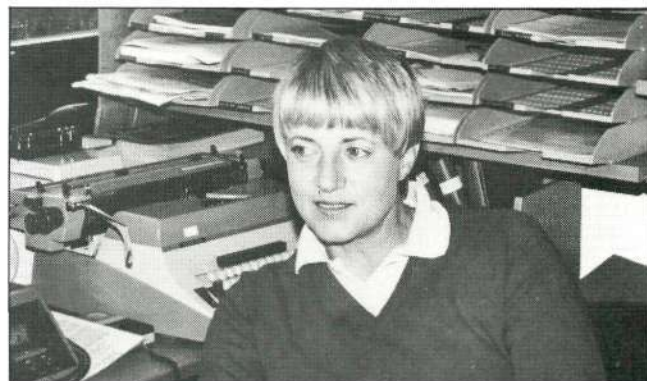
– Men jag lyckades verkligen. Gick hela 8 slag under mitt handicap, dvs 9 slag över banans idealresultat.

Doktorn öser lovord över golfsporten: – En härlig sport. Friskvårdande. Alla kan spela tillsammans och mot varandra.

– Golf är också en bra familjesport. Min dotter, 12 år, spelar också golf och är riktigt duktig. Trots sin ungdom har hon hunnit med att kvalificera sig till två riksfinaler i golf, slutar den glada mästarrinnan som nu förhoppningsvis har hämtat sig efter sitt ryggsnitt.

Om man skulle fråga Constance "Hur står det till här då?", så skulle svaret säkert bli "Jo, tack bara golf!"

Göran Hannerz

Koncernens första koncernmästarrinna i golf blev Constance Friestedt, företagsläkare vid LME i Borås. Hon vann överlägset damtiteln med rena herresultatet. Grattis!

Foto: Georg Skoog, LME/BS

KCM I SKYTTE

Elitskytt från Oskarshamn visade sin klass

21-årige Bertil Hemmingsson från LM Ericsson i Oskarshamn blev koncernmästare i gevärsskytte. Med en fin finalserie visade han prov på ett verkligt elitskytte; under tre år tillhörde han svenska juniorlandslaget och 1979 blev han nordisk juniormästare.

Koncerntävling i gevärsskytte med koncernmästerskap hölls den 1 augusti på P 18:s skjutbana strax utanför Visby. LMEs sportklubb där stod som arrangör. Nio koncernföretag deltog med sammanlagt 70 skyttar.

Lagseger till Mölndal

Lagtävlingen mellan 5-mannalag vanns överlagset av LME i Mölndal, som tog sin första inteckning i det uppsatta vandringspriset. Klubben gratuleras till segern, som till stor del utgör en belöning för visad god träningsflit.

LME i Stockholm och i Söderhamn har vardera två inteckningar i vandringspriset, som så att sägandes räddades kvar att tävla om genom MÖ-segern.

Bland resultaten i den individuella tävlingen förtjänar de 136 poäng som Kurt Andersson från LME i Östersund uppnådde i klass 5 ett speciellt omnämnande. Det innebär att endast 14 poäng är bortskjutna av 150 möjliga. Av de 15 skott som skjuts, avfyras tre i knästående och två i stående samt tio i liggande. Avståndet är 300 meter och 10:an är tio centimeter i diameter.

Tyvärr var antalet damer litet; endast tre ställde upp. Bland dem stod Margareta Persson från LME i Söderhamn i särklass. Med utmärkta 129 poäng belade hon andra platsen i klass 2.

Segermarginal sex poäng

Mästerskapet blev intressant och spännande, där de tio finalskyttarnas poäng före sista omgången låg mellan 205 och 215.

Ledde gjorde 1979 års koncernmästare Bengt Andersson, LME/KA, två poäng före klubbkamraten Stig Andersson, som blev femma 1979. På tredje plats återfanns östersundaren Kurt Anundgård, fyra 1979. Sexa låg veteranskytten från LME/HF Lennart Gustavsson, som med sina 89 poäng blev bäst i mellanserien. Bra i samma serie var också SKV-aren David Johansson, som med 88 poäng sköt sig till final.

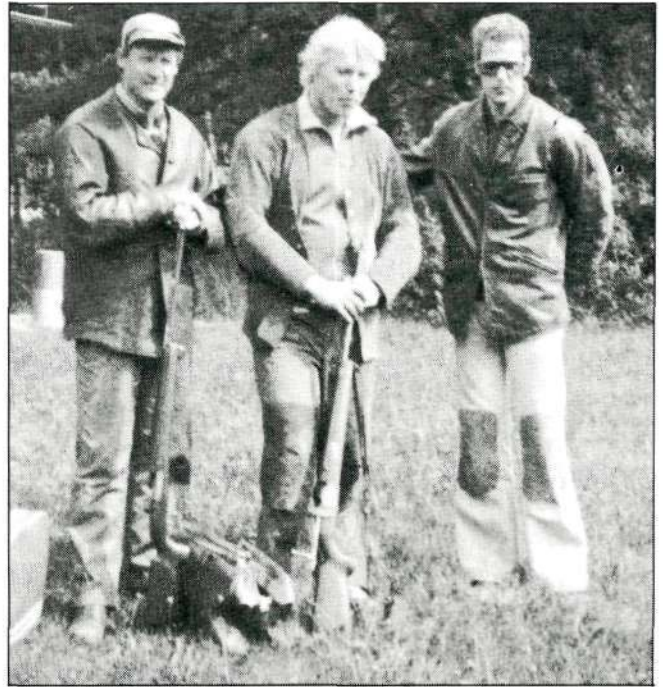
Finalomgången utgörs av fem skott i knästående och fem i stående.

I ställningsskyttet tog Bertil Hemmingssons landslagsrutin ut sin rätt. Med 47 poäng – av 50 möjliga – slog han närmaste man med 5 poäng. Det betydde ledning med tre poäng före de två Andersönerna från Karlskrona.

Duktig i knästående var också David Johansson från SKV, som med 42 poäng delade 5:e platsen med HF-aren Stig Tylebo.

Med en 10:a i första skottet i stående tog Stig Andersson ledningen med en poäng till godo på Bengt och Bertil. Efter andra skottet delade Bengt och KA-Stig på första platsen, en poäng före Bertil.

Det blev en 9:a i tredje skottet för Bertil Hemmingsson, vilket förde upp honom till första plats. Han drog sedan ifrån och kunde vinna mästerskapet med hela sex poäng.

Årets koncernmästare i gevärsskytte Bertil Hemmingsson (LME/OH) med 2:an Bengt Andersson (LME/KA) till vänster och 3:an Kurt Anundgård (LME/ÖS) till höger om sig.

Foto: Bertil Olsbro, LME/HF

Elektronisk markering

Tävlingarna gick i vackert väder och genomfördes på ett utmärkt sätt av värddklubben.

Skytte innebär ofta långa väntetider, i synnerhet när det gäller mästerskap, eftersom alla måste skjuta en omgång innan det är klart, vilka som ska gå vidare.

VY-klubben hade lagt in en extra skjutning med elektronisk markering – ett arrangemang som högt uppskattades av skyttarna. Väntetiden utnyttjades till att prova detta relativt nya hjälpmedel.

Nästa KCM i gevärsskytte hålls 1983 i Östersund.

Bertil Olsbro

Resultat

Mästerskapskjutning: 1) Bertil Hemmingsson, LME/OH, 292 p, 2) Bengt Andersson, LME/KA, 286, 3) Kurt Anundgård, LME/ÖS, 284, 4) Stig Andersson, LME/KA, 283, 5) Stig Tylebo, LME/HF, 274, 6) Christer Axelsson, LME/MÖ, 274, 7) David Johansson, SKV, 273, 8) Bo Pettersson, LME/KA, 272, 9) Lennart Gustafsson, LME/HF, 265, 10) Jan-Erik Johnsson, LME/HF, 265.

Huvudtävling: Veteraner – 1) Stig Tylebo, LME/HF, 125 p, 2) Tore Lindqvist, LME/HF, 121, 3) Bertil Olsbro, LME/HF, 121. Klass B5 – 1) Kurt Anundgård, LME/ÖS, 136 p, 2) Bertil Hemmingsson, LME/OH, 131, 3) Bengt Andersson, LME/KA, 130. Klass B4 – 1) Christer Axelsson, LME/MÖ, 132 p, 2) Jan-Erik Johnsson, LME/HF, 128, 3) Peter Svensson, LME/BS, 128. Klass B3 – 1) Karl-Erik Norgren, LME/SÖ, 131 p, 2) Folke Karlsson, LME/HF, 129, 3) Leif Härnström, LME/KA, 127. Klass B2 – 1) Jan Wetterlund, LME/VY, 131 p, 2) Margareta Persson, LME/SÖ, 129, 3) Peder Hjertén, LME/BS, 125. Klass B1 – 1) Torbjörn Wulff, LME/HF, 130 p, 2) Hans Jemdal, LME/HF, 96, 3) Anette Johansson, LME/MÖ, 91.

Lagtävling: 1) LME/MÖ (Rolf Bengtsson B4/127 p, Christer Axelsson B4/132, Lennart Thorsson B3/126, Roland Hugo B2/121, S-E Svensson B3/120), 626 p, 2) LME/HF, 618, 3) LME/KA, 612, 4) LME/SÖ, 607, 5) LME/VY, 601, 6) LME/BS, 594, 7) SKV, 571.

LUNCH FÖR 1400 PÅ SKANSEN

Denna milda om än något blåsiga 5:e september slogs ett koncernrekord på Skansen i Stockholm.

Toppantalet 1400 f.d. medarbetare från moderbolag och koncernföretag träffades då på restaurangerna

Solliden och Hög- och Nyloftet för att umgås, prata, äta fläskfilé med murkelsås, dricka något därtill, lyssna på tal av LMEs VD **Björn Svedberg** och höra "tackför-maten" av **Göte Fernstedt** (f.d. LME/Df). Dragspelsmusik med välkända tongångar ingick också i lunchkompotten.

– Vår verksamhet har tagit helt nya banor genom satsningen på olika datoriserade informationssystem och samarbetet med Data-saab. Och det går undan värre, sa Björn Svedberg. Det är knepigt, men verkligt kul, tyckte han.

Just hemkommen från dotterbolaget Anaconda i

USA gladdes han över hur väl namnet ERICSSON var känt; det innebar framför allt kvalitet. – Och det är ett arv från er, betonade VD.

Bilden överst är från Solliden och den under från Högloftet med pensionärer från Rifa.

Bert Ekstrand

607333/22

607333/23

Foto: Börje Holm, LME/HF

LM-LOPPET 10 år

22-åring från NorrköpiNG vann på ny rekordtid

Totalsegrare i den 10:e upplagan av LM-loppet och tillika årets koncernmästare i terrängöppning för seniorer blev lördagen den 26 september ett helt otippat namn – nämligen 22-åriga Håkan Claesson från idrottsklubben Spetsen vid Norrköpingsfabriken. I sin lätta, eleganta stil vann han på nya rekordtiden 36.06,2 min över de 10 275 m.

Claesson höll sig väl framme hela loppet och efter halva distansen hade han en klar ledning före fjolårssegraren, yngre oldboysen Jan Hjelm, från LME/HF.

– Men, när det var ca 800 meter kvar kom Hjelm ikapp mig. Då satte jag in ett extra ryck och han kunde inte svara, berättar löparunglingen från Norrköping, som jobbat på LME i ungefär ett år. Till yrket LME-provare, som nu slog det gamla rekordet med ca 24 sekunder.

– Det var verkligen kul att vinna det här loppet. Banan var väldigt bra. Men jag måste erkänna att jag blev ordentligt trött mot slutet, säger Håkan.

Hemma i Östergötland är han distriktsmästare i klass pojkar A och tävlar för Tjalve. Han träningslöper 8 till 10 mil i veckan året runt och tävlingsdistanserna går från 800 m upp till 5 000 m.

– Jag siktar på att bli bäst som halvmilare, omtalar han. I junior-SM i år blev han utslagen i försöken på 5 000 m, men satte i alla fall nytt personligt rekord med 15.21,1 min.

– Jag kommer igen på SM nästa år, tillägger Håkan Claesson. Naturligtvis blev Jan Hjelm överlägsen koncernmästare i klassen yngre oldboys.

Jubileumsversionen av LM-loppet gick i fint höstväder och ca 430 löpare hade anmält sig till start. En rekordsiffra, det också. Men förmodligen uteblev ett 100-tal. – Det brukar vara så, berättade pensionerade idrottskonsulenten Henry Forsberg.

Arrangörerna, LME IK i Bollmora, fick idel beröm för banan. Inte minst märkningen av densamma var perfekt. Här var det omöjligt att springa fel.

Som vanligt hölls loppet ute i Tullinge söder om Stockholm med start och mål vid Brantbrinks Idrottsplats.

Evenemanget, som nu efter 10 år blivit mäktiga populärt inom koncernen, hade lockat deltagare från både moderbolag och dotterbolag över hela landet. Visst dominerade stockholmarna i anmälningslistorna, men landsortsborna ställer upp allt flitigare.

Bland de anmälda märktes löpare från Ellemtel, SRA/Kista, LME Östersund, LME Mölndal, LMS, Thorsmans, LME Oskarshamn, LME/HF, LME Kristianstad, LME/CL, LME Visby, Datasaab, Rifa/Kista, LME NG Spetsen, LME Ronneby, LME Söderhamn, SRA/Kumla, LME Bollmora, LME Ingelsta, Einar "Skepparn" Karlsson från Ljusterö, och Televerket.

Göran Hannerz

Här kommer årets vinnare av LM-loppet och tillika koncernmästare i terrängöppning, Håkan Claesson, LME/NG.

Foto: Bo Binette, LME/HF

Resultat

Seniorer: 1) Håkan Claesson, NG/Spetsen, 36.06 (koncernmästare och totalsegrare), 2) Åke Wansölin, LMS/SÖ, 37.37, 3) Mikael Bromark, LME/HF, 38.52, 4) Glenn Karlsson, Thorsmans, 39.31, 5) Erling Pettersson, LME/VY, 39.36, 6) Mikael Särkioja, LME/HF, 39.39.

Yngre oldboys: 1) Jan Hjelm, LME/HF, 36.10 (koncernmästare), 2) Tor Träskelin, LME/BO, 37.59, 3) Ingemar Nilsson, LME/HF, 38.04, 4) Sven Erik Pettersson, LMS/SÖ, 38.39, 5) Jan Forsberg, LMS/SÖ, 39.06, 6) Kaj-Ole Jansson, LME/HF, 39.46.

Äldre oldboys: 1) Anders Larsson, SRA/KI, 38.40 (koncernmästare), 2) Esko Kuitunen, LME/MÖ, 39.31, 3) Rauno Rikonen, LMS/SÖ, 40.39, 4) Olle Oldmar, LME/HF, 42.01, 5) Birger Grinder, Thorsmans, 42.37, 6) Sven Boija, LME/BO, 43.13.

Veteraner: 1) Folke Lundberg, RIF/KI, 38.55 (koncernmästare), 2) Karl-Erik Ström, Datasaab, 44.44, 3) Johan-Anders Dalsbö, LME/HF, 47.23, 4) Leo Åkesson, LME/KR, 49.04, 5) Sören Björkman, LME/HF, 50.22, 6) Stig Hjerth, LME/HF, 50.28, 7) Lars Furuskär, SRA/KI, 52.37.

Äldre veteraner: 1) Ebbe Callheim, Datasaab, 42.41 (koncernmästare), 2) Sture Reslow, LME/BO, 44.39, 3) Wilhelm Skogsholm, LME/HF, 45.30, 4) Sture Jansson, SRA/KI, 46.07, 5) Bertil Røjder, LME/HF, 48.43, 6) Henry Ljungberg, LME/HF, 48.56.

Juniorer: 1) Bo Wallsten, LME/HF, 37.57 (koncernmästare), 2) Johan Norin, SRA/KI, 41.04.

Damer I: 1) Kristina Koskinen, LME/HF, 46.15 (koncernmästare), 2) Pirkko Ylijukuri, RIF/KI, 49.21, 3) Kaisa Porvari, LME/HF, 51.43, 4) Yvonne Andersson, LME/ÖS., 56.31, 5) Carina Eriksson, LME/HF, 56.40.

Damer II: 1) Siv Pettersson (f d Jansson), LME/HF, 43.40 (koncernmästare), 2) Tyra Lundemo, LME/ÖS, 55.28, 3) Kristina Kaill, Thorsmans, 56.00, 4) Ulla Falk, LME/ÖS, 65.30, 5) Birgitta Larsson, LME/ÖS, 75.45.

Motionsklassen: 1) Frank Pettersson och Kalevi Penna, Televerket, 36.44, 3) Stefan Claesson, Televerket, 37.50, 4) Sven-Erik Abrahamsson, Televerket, 38.05, 5) Per Döfnäs, LME/BO, 38.57, 6) Per Sydhoff, LME/HF, 39.13, 7) Arne Hedberg, LME/HF, 39.53, 8) Ansgar Ågren, LME/HF, 40.28, 9) Peter Larsson, NG/Spetsen, 40.52, 10) Tony Sousa, LME/HF, 41.12.

607333/24

OBS! NYHET

Vi presenterar fotboll för folk i dataåldern

Det har länge klagats på att svenska landslaget i fotboll inte riktigt hållit måttet i det nu avslutade VM-kvalet. Varför inte då en initierad beskrivning av spelet fotboll för att få fram högre kvalitet? Så resonerade översättare Bertil Edin på LME/HF, tog ett parodiskt grepp om det moderna teknikerspråket och presterade följande fängslande systembeskrivning.

FOTBOLL

(eng. Football, Fighting of Opposite Team with Ball Activated by Lower Limbs)

Innehåll

- 1 ALLMÄNT
- 2 UNDERLAG
- 2.1 Dimensioner
- 3 STRUKTURELL BESKRIVNING OCH START AV AKTIVITETEN
- 3.1 Spelvara (Playware)
- 3.2 Hjälpmedel
- 3.3 Initiering (start) av aktiviteten
- 3.4 Syftesmässig definition (purposive definition)
- 4 MÅLBESKRIVNING
- 4.1 Aktivitetsobjekt (SOA, Spherical Object of Activity)
- 4.2 "Död" boll, inkast, hörnsparck (collateral applications)
- 4.3 "Kalle Bakom" ("Charlie Behind" Function)
- 5 RÄTTSKIPNING (JURISDICTIONARY MEASURES)
- 5.1 Straff
- 5.2 Frispark
- 5.3 Utvisning
- 5.4 Offside
- 6 ESTIMERING AV SPELVARUENHETER
- 6.1 Reservenhetsberäkning
- 7 PROGRAM- OCH KOMMANDO-GENERERING
- 7.1 TDS-Interface
- 8 NEDBRYTNING
- 9 AVSLUTNING
- 10 ANALYS

*) *m m*, förk. av lat. *mutatis mutandis* = sedan den mutats som behöver mutas.

1 ALLMÄNT

Föreliggande beskrivning avser att definiera aktiviteten Fotboll, förutsättningarna för dess utövande – såsom erforderlig hårdvara och programvara – och vissa sakbundna rutiner och stipulationer som etablerats under driften av det traditionella systemet.

2 UNDERLAG

Som underlag för aktiviteten erfordras en i horisontalplanet utbredd rektangulär yta, avgränsad av två vanligtvis med krita markerade sidlinjer (CSL, Chalked Side Lines) och två likaledes kritmarkerade kortlinjer (DL, Dead-Line; se avsnitt 4.2). Underlaget, planen, bör vara agrikulturellt preparerat så att dess yta till så stor täckning som möjligt är överdragen med mjukgörande vegetabiliska trädar, s k gräs (PG, Plasticizing Grass eller Play-Ground).

2.1 Dimensioner

Planens fyra hörn skall vara markerade med för ändamålet avsedda hörnflaggor (Corner Flags). Planen skall ha en längd av 100–110 m och en bredd av 64–75 m. På kortsidornas mitt skall en träställning vara anbragd, det s k målet (physical goal; jmf avsnitt 3.4). Träställningen skall bestå av två upptill med en horisontell ribba (Cross-bar) förenade stolpar (Goal-Posts); avståndet mellan stolparna skall vara 732 cm, ribbans höjd över planen 244 cm.

3 STRUKTURELL BESKRIVNING OCH START AV AKTIVITETEN

3.1 Spelvara (Playware)

För aktivitetens realiserande erfordras s k spelvara (playware), som består av 22 st spelvaruenheter (Playware Units; uppdelade i två kontraaktiva 11-grupper), 1 juriskonsult (rättskipare; eng. REFEREE, REctifier of Foul and ERroneous Execution of Enemy) samt 2 marginella övervakare (linjemän; LM, Line Monitors). Installationen av spelvaran sker genom att enheterna efter snabb förflyttning från ett subterralt läget s k omklädningsrum (exchange room) med avsiktligt surpriserande effekt uppträder på planen (ADP, Appearance De Profundis).

3.2 Hjälpmedel

Som hjälpmedel för aktiviteten erfordras spelvarustrukturschema (teoretisk laguppställning), funktionsblockdiagram (vanligtvis i form av ostrukturerat och icke-dokumenterat s k taktiksnack; NDTT, Non-Documented Tactics Talk),

tvåvägs tillämpningsinformation (transfersummakontroll) m m *).

3.3 Initiering (start) av aktiviteten

Logiken säger att aktiviteten kan initieras (startas) när de publika kraven har nått en godtyckligt definierad ljudstyrka. Vanligtvis uttrycks kraven i s k hejarsmor (eng. CHEERS, Can't Help Enjoying Extra Rough Sports).

3.4 Syftesmässig definition (purposive definition)

Aktiviteten innebär – d v s spelvaruenheternas uppgift är – att generera ett optimalt, för resultatet av aktivitetens avgörande antal subhändelser, mål (spiritual goal; ADSE, Action-Determining Sub-Events).

4 MÅLBESKRIVNING

4.1 Aktivitetsobjekt (SOA, Spherical Object of Activity)

Det föremål, bollen, som spelvaruenheterna använder som objekt för sin aktivitet, och vars omkrets skall vara högst 71 cm, minst 68 cm ** (vikt högst 453, minst 396 g), skall antingen medelst spark av en spelvaruenhets nedre extremitet (sällan båda), eller genom en stöt av spelvaruenhets huvud (s k nick; eng. Head-on collision) i sin helhet förpassas bakom linjen mellan de två målstolparna för att mål skall anses föreligga. Ofta hindras bollen därvid av den spelvaruenhet i den oppositionella 11-gruppen som benämns målvakt (Goal-keeper), och vilkens specifika uppgift ifrågasvarande benämning implicerar.

Inte sällan bryts bollens bana – eller undergår en riktningförändring – när bollen träffar någon av målstolparna eller den horisontella överliggande målribban; i det senare fallet föreligger den s k CSBT-effekten (Crossbar Switch of Ball Trajectory).

4.2 "Död" boll, inkast, hörnsparck (collateral applications)

Ur spel, eller död, är bollen när den passerat mållinjen eller dennas förlängning eller någon av sidlinjerna. Återupplivning sker injektoriskt, genom s k inkast, eller genom en från fall till fall av målvakten speciellt designad målsparck (goal-kick).

"Hörnsparck" exekveras av spelvaruenhet från den oppositionella 11-gruppen, när en spelvaruenhet förpassat bollen över den egna förlängda mållinjen.

** Den tyska termen "Elfmeterball" avser inte omkretsen.

4.3 "Kalle Bakom" ("Charlie Behind" Function)

Funktionen CB ("Charlie Behind" Function) ingår i hjälpsystemet GAS (Goalkeeper Auxiliary System) som är lokaliserat till en sektor bakom och bredvid vartdera målet. Funktionen handhas av ungdomliga, publiken närstående element (JPPE, Juvenile Plesio-Public Elements) och består i återmatning av aktivitetsobjekt (FOA, Feedback of Object of Activity) sedan detta passerat målet utanför målvaktens räckvidd och fattningsförmåga (BBSAG, Ball Beyond Scope and Apprehension of Goalkeeper).

5 RÄTTSKIPNING (JURISDICTIONARY MEASURES)

5.1 Straff

Termen "straff" avser den påföljd som juriskonsulten utdömer när en spelvaruenhet inom ett geografiskt specificerat område (straffområdet) gjort sig skyldig till s k manuell interferens ("hands") eller kränkt motpart i samband med ett mål ("fällning"). Förfördelad 11-grupp äger därvid verkställa bestraffningen (PE, Penalty Execution). Exekveringen tillgår så att en ur 11-gruppen selekterad spelvaruenhet placerar bollen på en punkt belägen 11 meter framför den oppositionella 11-gruppens mållinje, för att därifrån med en spark förpassa bollen "i nät", förbi målvakten (Termination in Network System after By-passing Goalkeeper). Det expekterade resultatet av denna detaljaktivitet är således mål.

5.2 Frispark

"Frispark" är termen för det skadestånd som tilldöms förfördelad 11-grupp i samband med lokala konflikter, ofta utan direkt mål-association.

5.3 Utvisning

Spelvaruenhet som inte fungerar tillfredsställande ur behaviouristisk synvinkel riskerar att bli "utvisad" (ordered off). Påföljden exekveras om repetivitet inträder (RUB, Repetitive Ungentlemanlike Behaviour).

5.4 Offside

"Off side" är, när bollen aktiveras, varje till samma 11-grupp hörande spelvaruenhet som befinner sig närmare den oppositionella 11-gruppens mållinje än den spelvaruenhet som aktiverar bollen, såvitt den förre inte befinner sig på egen halva av planen eller om inte minst 2 av motpartens spelvaruenheter befinner sig närmare sin egen mållinje än den spelvaruenhet som förutsätts vara "off side".

6 ESTIMERING AV SPELVARUENHETER

Denna subaktivitet omfattar okulär besiktning av spelvaruenheter, byte av felaktiga enheter, viss översyn och reparation (massage; Muscular ASSESSMENT and Adding of Guts and Energy).

För estimering av spelvaruenheter i

intervallen mellan aktivitetseventerna (matcherna; eng. MATCH = Mass-Associated Target-Controlled Hysteria) tillämpas sådana kriterier som målinriktning och målfarlighet (MTBG, Mean Time Between Goals) men också medicinska och anatomiska kriterier som brottskänslighet, d v s benägenheten för brott hos ossifierade delar av spelvaruenheten (MTBF, Mean Time Between Fractures). Lågt MTBF-värde innebär att spelvaruenheten tvingas till en passiv s k WSB-aktivitet (WSB, Wearing of Standby Blanket; sv. "nöta reservfilt-en").

Spelvaruenhet (Playware Unit) Bertil Edin på LME/HF. Se punkt 3.1!

Foto: Karl-Ewert Eklund, LME/HF/
Svarthög Jäg 607333/25

Ett speciellt kriterium som ofta avgör en spelvaruenhets effektiva livslängd är susceptibiliteten för led-associerad distorsion (ADFD-faktorn, Articular Distortion and Floppy Discs).

6.1 Reservenhetsberäkning

Reservenhetsberäkning baserar sig på uppgifter om bristrisker (Risks of Bursts and Breaks), återhämtningstider (Re-

covery times) och återanskaffningsberedskap (Replacement policy).

7 PROGRAM- OCH KOMMANDO-GENERERING

Denna aktivitet, som är en utpräglad TMI-aktivitet (Team Manager Initiated activity) – ehuru en publik variant också utövar ett biasserande inflytande på spelvaruenheter – innebär genererandet av programvara och kommandon. Den förre utgörs av programvarupaket, med t ex "jävlar anamma" (ADR, Accumulated Diabolic Resolution), som matas in i spelvaruenheter i form av motivationshöjande tillrop och, i extrema fall, med hjälp av den suggestivt-admonitoriska IYCBTKT-formeln: "If You Can't Beat Them, Kill Them".

En variant av denna aktivitet är **kapacitetsgenerering** (pep talk) som kan utföras mer eller mindre hypnotiskt enligt ASHI-koden (All-or-Semi-Hypnotic Induction).

Kommandogenereringen består vanligen av svordomar, knutna nävar etc. och kan uttryckas med koderna RO (Rapping-out of Oaths) och ECF (Exhibition of Clenched Fists).

7.1 TDS-Interface

SNUS, som erfordras för driften av speciellt designade s k TOS-spelvaruenheter (TOS, Taking Of Snuff), kan definieras som ett interface mellan externa spelvarufunktioner och motivationshöjande programvara (TDS, Taste-Dependent Stimulus).

8 NEDBRYTNING

Detaljaktiviteter som uppvisar någon form av fel, exempelvis s k misslyckade bollar (unsuccessful balls), resulterar ibland i nedbrytning av spelvaruenheter (Frustrative Breakdown of Playware Units) på grund av alltför högt "uppskrivade" publika förväntningar eller ESPI-syndromet (Excessive Screwing-up of Public Interest).

Illvilliga detaljaktiviteter, t ex bollens avsiktliga bortsparkande från planen (malicious balls), föranleder ofta publika protester uttryckta i visslingar och "burop" (BOO-calls).

9 AVSLUTNING

Aktiviteten avslutas när en förinställd tidsindikator anger expirationen av den stipulerade matchtiden (nominellt värde 90 min.). Det åligger därvid responsibel juriskonsult att offentliggöra den exakta tidpunkten genom att blåsa i en för ändamålet avsedd visselpipa (COP, Call-Off Pipe).

10 ANALYS

Därefter inleds den s k MA-fasen (Match Analysis), varvid realiserandet av aktiviteten bedöms såväl publikt som massmedialt. Bedömningen bör relateras till respektive bedömares emotionella värdering av NPRA, d v s det numeriskt presenterade resultatet av aktiviteten.

Günther Langhammer, LME:

JAG KLARADE STOCKHOLM MARATHON!

Maratonlopp – självplågeri eller sunt och nyttigt? – Spring för livet så lever du längre! säger 43-åriga "gubben" Günther Langhammer vid LM Ericssons Expeditionsavdelning i Stockholm. Här berättar han om hur det var att springa 42 195 meter på Stockholms gator en solig lördag i augusti tillsammans med 7000 andra. – Stockholm Marathon är kröningen efter alla svettiga träningsmil under mörka, kalla vinterkvällar och heta somrardagar, säger Günther.

En timme före start samlas vi på Östermalms idrottsplats, prickas av och hänvisas till speciella uppsamlingsplatser efter startnummer. Är lätt nervös. Skorna, de superlätta, är ordentligt insprungna och lagom breda för mina fötter. Vaseline på skavsårskänsliga ställen såsom lår, hälar och bröstvårtor. Kroppen är fylld med vätska. Har de senaste dagarna druckit tre-fyra liter vatten och ätit massor av kolhydrater. Och konditionstestet gav ett trygghetssätt: jag är i form.

Vi vandrar iväg mot startplatsen på Lidingövägen och ställer upp oss i tre grupper om ca 2000 personer. Och klockan 15 bär

Fru Barbro knäpte Günther vid Nybroplan. . .

det iväg! Det går ett sus genom publikhavet. Vilket myller av folk. En oförglömlig upplevelse. Hejaropen och applåderna ekar mellan husväggarna.

Ljus i mörkret

Jag startar försiktigt och siktar på miltider runt 50-55 minuter. Strandvägen, Nybroplan, Skeppsbron, Slussen, Söder Mälarstrand. I tunneln vid Slussen står rader av människor med tända ljus som leder vår väg i mörkret.

Västerbron, den av många löpare fruktade och förbannade uppförsbacken, klarar jag galant, om än med något kortare steg. Har avverkat 12 kilometer, 30 kvar. Puh! Några LM-flickor ropar uppmuntrande uppe på krönet. På väg ned mot Rålambshovsparken hör jag bakom mig ett vinande ljud. En rullstolsåkare i högsta fart susar förbi. Hur ska han känna sig i armarna och händerna efteråt? All heder åt dessa fem handikappade som med armkraften tar sig runt banan.

I början av Norra Mälarstrand finns en vätskestation. Jag tar två muggar vatten och går någon minut för att varva ned magen. Det är oerhört viktigt att dricka ordentligt under loppet. För mig blir det totalt ca tre liter vatten vid de femton vätskekontrollerna.

Benen börjar värka

Stadshuset i sikte! Nu har vi medvind och solen i ryggen. Ökar farten; löprytmen stämmer. Men den första värken i benen börjar göra sig påmind.

Mina tankar kretsar kring jobbet och den gångna semestern. Allt för att slippa tänka på det slitsamma loppet.

Första halvan klarar jag på 1 timme och 47 minuter. Nu gäller det att hålla tempot. En 20-årig flicka trippar retfullt enkelt förbi. Har hon inte ett medlidsamt leende på läpparna? Okey gubbe, visa litet tåga nu och häng på! Djurgården känns skön med sina svala lundar. Tonårsgrabbarna från vår gata ropar att mina löparkompisar ligger före. Föga uppmuntrande. Men vadå, tävlar jag? Nej, tid och placering är ointressanta. Jag peppar upp mig. Strandvägen i motvind och solen i ögonen. Men belöningen kommer vid Nybroplan, där min familjs uppmuntran är mer än välbehövlig. – Du ser ju fortfarande fräsch ut, pappa!

Västerbron nalkas – ve och fasa

Tre-milamärket vid Kungsträdgården dyker upp. Nu börjar kraftprovet. Varningsorden ringer i örat: det är nu som hammaren skoningslöst faller ned på den som inte preparerat sig rigoröst inför loppet. Skeppsbron går bra. Vid Slussen står granarna. Backen uppför Söder Mälarstrand känns som en mindralptopp.

Västerbron nalkas. Ve o fasa, ska bron bli mitt Waterloo? Just som jag är nära att börja gå, hör jag en jobbkompis' myndiga stämma . . . och fortsätter uppmuntrad att springa. Jag känner mig som en löparkung; människorna hejar på mig och jag kan inte göra dem besvikna. Jag susar förbi trötta kroppar som smyger sig fram. En och annan hänger över räcket.

Resten går som i trance. Vid läkarstationen på Norra Mälarstrand får några löpare massage och omplåstring. Ska jag också . . .? Nej jag kämpar vidare.

Under jubel i mål

På Fleminggatan, den långa och tråkiga, får jag hemlängtan. Kilometer efter kilometer – det börjar bli tjatigt. Men – till slut ser jag stadionborgen – MÅLET! Vilken känsla att under jubel springa in på arenan. Jag orkar med en spurt och går i mål som segrare inför 15 000 människor. Min vilja har segtrat över min kropp.

Jag känner inga krämpor, mår inte illa, är rak i ryggen. Avregistreras och går med relativt raska steg min familj till mötes. Tar emot medaljen, en snygg tennskiva med Dramaten som huvudmotiv. Då – när jag ska nedför trappan – kommer reaktion. Benen lyder mig inte längre och jag stapplar. Hämtar klädpåse, en banan och några läskedrycker – amatörens priser. Min fru kör oss hem medan den sista tappra skaran svänger upp från Odengatan och in på Valhallavägen.

PEDALEN-TUSIASTER

Norrköping (Kontakten). Sverige är en cyklande nation! Ja, överallt cyklar man numera – även i Norrköping.

Den 6 september hojade inte mindre än 1300 pedalentusiaster "Glan runt", en sju milslänga som löper kring en av Östergötlands naturfagraste sjöar.

Med i detta "Giro" var en hel del LM-are. Den här septetten från Ingelstafabriken (35 totalt IN/IK) med från vänster Peter Thoresson, Ing-Mari Nilsson, Ingemar Sjöström, Björn Malmström, Lena Nilsson, Marinella Rolfart och Sune Nilsson njöt i fulla drag, trots en bitvis irriterande motväder.

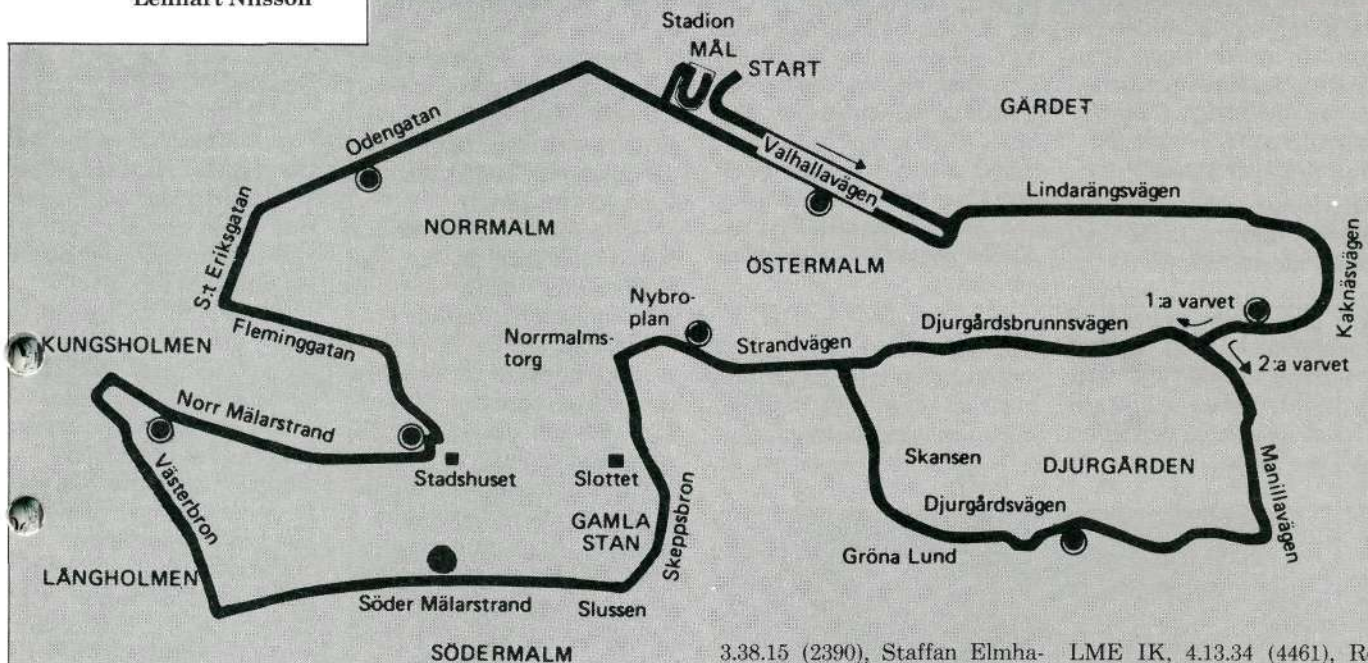
Ute på banan syntes även en och annan deltagare från Norrköpingsfabriken (LME/NG) samt svensk cyklings leading lady, Gun Hägglund.

Lennart Nilsson

Foto: Petr Zatrparek, LME/IN

Maratonbanan med vätskestationer

● -Vätskestation

Att döma av den mastiga resultatlistan från Stockholm Marathon 1981, så blev Jan Hjelm bäste LM-are på herrsidan. HF-aren kom på 310:e plats med tiden 2.55,02 tim. På damsidan lubbade Siv Pettersson (f d Jansson) in på en fin 22:a plats med tiden 3.23.14.

Hoppсан!, nu hittade vi Folke Lundberg från Rifa på 2.49.00. PLATS 196!

Här följer resultat och placeringar för övriga av koncernens deltagare (de som vi lyckats finna) i loppet:

Karl-Erik Andersson, LME IK, 4.35.38 (placering 5299), Göran Asplund, LME IK, 4.06.19 (4112), Gunnar Barton, LME IK, 3.51.17, (3226), Dennis Bergh, LME IK, 4.23.14 (4882), Anders Blommé, LME IK,

3.38.15 (2390), Staffan Elmhagen, LME IK, 3.45.26 (2884), Claes Fredriksson, LME IK, 4.18.42 (4694), Per Helen, LME IK, 3.34.03 (2108), Peter Hellström, LM-Dyk, 4.36.20 (5315), Ingvar Henriksson, LME IK, 3.36.03 (2246), Kaj-Ole Jansson, LME IK, 2.59.52 (444), Hans Johansson, LME/HF/Stockholmsstudenterna, 3.15.09 (995), Bert Korell, LME IK, 3.41.40 (2608), Günther Langhammer, LME IK, 3.42.46 (2679), Tommy Lindbohm, LME/HF, 2.55.57 (332), Vaabo Lumila,

LME IK, 4.13.34 (4461), Rolf Löfqvist, LME IK, 3.52.59 (3326), Bo Magnusson, LME IK, 3.32.12 (1987), Einar Mårtensson, LME IK, 4.26.20 (4996), Ingemar Nilsson, LME IK, 2.57.15 (364), Sture Reslow, LME IK, 3.54.35 (3441), Rauno Rikkonen, LMS IK, 3.09.28 (743), Ettore Testi, LME IK, 3.35.18 (2239), Tor Träskelin, LME/BO, 3.03.51 (538), Lars-Jöran Westling, LME IK, 4.00.55 (3811), Nils-Erik Östling, LME/BO, 3.36.02 (2246).

SILVERPLAKETTÖRER

I september mottog Ingrid Sellstedt från SRA silverplaketten och LME-aktier av företagets VD, Åke Lundqvist.

Foto: Kjell Appelgren, ReTeam Foto

Sedan 16 år tillbaka arbetar Ingrid Sellstedt i ett provrum vid SRA Communications i Kista, norr om Stockholm. Dessförinnan fanns hon på företagets monteringsavdelning i 29 år. Summa summarum 45 år och silverplakett!

Historien startar 1936 när 19-åriga Ingrid lämnade sitt arbete på en trikåfabrik för att börja vid SRA, som då låg på Kungsholmen i Stockholm.

– SRA erbjöd 1:50 kronor mer i veckan, vilket var mycket pengar på den tiden, berättar hon.

Ingrid arbetade vid ett band, som bl.a monterade spolar till radioapparater. Hon trivdes bra – ”jag minns att min första förman var väldigt gullig och snäll” – men tyckte att avdelningen var för stor och bullrig. Så när chansen att flytta till det mindre provrummet kom, tackade hon ja. Där kontrollerar hon lödkvaliteten hos olika komponenter.

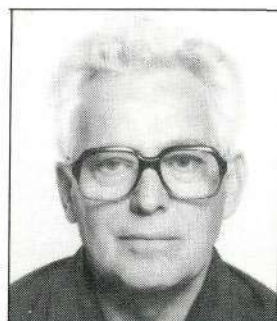
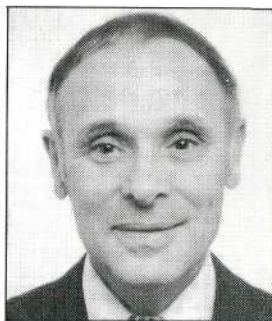
När Ingrid fyllde 60 år, nappade hon direkt på möjligheten att ta deltids-pension med 21 timmars eller tre dagars arbetsvecka.

– Skönt när man har ar-

Övriga silverplakettörer är från LME i Stockholm: fr v Artur Dahlberg (Vt 36) och Ragnar Brannerud (Vt 17) . . .

Foto: Leif Möller, LME/HF

. . . samt Åke Grönberg (Vt 37) och Tore Erikssohn (X/Isg).

betat heltid hela sitt liv, anser hon och rekommenderar alla 60-åringar att unna sig litet vila och göra likadant.

– Ja, särskilt gifta kvinnor, tillägger hon fördomsfullt. Men förklarar snabbt:

– Vi yrkesarbetande kvinnor i den äldre generationen har alltid haft dubbelarbete. För det går inte all lära gamla hundar sitta! skrattar 64-åringen och berättar att hennes egen

”gamla hund” fortfarande arbetar heltid.

Tillsammans med honom reser hon på helgerna under den varma årstiden till familjens sommarställe u för Enköping. Simmar, cyklar, plockar bär och svamp . . .

– Nu kan jag göra allt det som jag inte tidigare hunnit med.

Lena Fieber

U-LANDSFÖRENING UPPHÖR

Den fem år gamla U-landsföreningen för anställda inom Ericsson-koncernen har upphört. Orsaken är stagnation i verksamheten.

– Intresset för u-länder böjlar beroende på hur det ekonomiska läget är här hemma och i världen. Nu oroar folk sig för sina jobb och det är svårt att aktivera dem, säger **Gudrun Meyer-Henriksson** vid LM Ericsson i Stockholm.

Gudrun anser att hjälpsamheten har försvunnit i Sverige. Som suppleant i den f d föreningen och medlem i Amnesty International, vet hon vad hon talar om.

– Vi har nog med hemmet och våra egna fritidstressen och orkar inte engagera oss i u-landsfrågor. Vilket vi LM-are borde med tanke på att vi arbetar vid ett företag som har mycket med u-länder att göra, säger hon.

Intresset för U-landsföreningen var stort i början. Man anordnade kurser, föredrag, filmvisning och samlade in pengar till bl a Moder-

Teresa och Amnesty International.

– Men en förening behöver ständigt nya initiativ. Och samma människor satt i styrelsen, vars uppgifter till slut bara bestod i att förvalta insamlade pengar, säger Gudrun.

En annan svårighet har varit att nå ut med föreningen till anställda. Medlemsförteckningen över 80 – 100 personer har dominerats av stockholmare och Gudrun tror inte själv att föreningen har blivit så känd inom koncernen.

På sista mötet i maj – föreningens dödsdag – bildades en ”U-landskommitté” bestående av den gamla styrelsen samt Gudrun.

– Det är en gardering. Ifall intresse återuppstår bland de anställda . . .

Lena Fieber

Fotnot. Tanken bakom U-landsföreningen var att ”verka för solidaritet med folken i utvecklingsländerna genom att studera deras problem och genom att stödja utvecklingsprojekt”.

– Det var onödigt att använda så mycket silver vid nitstansningen, motiverar Sven-Olof Lindh vid LME/HF sitt förslag som inbringade 10 000 kronor, den hittills största verkstadsbelöningen där.

Foto: Bo Binette, LME/HF

bockningen har förbättrats. Samtidigt som produktkvaliteten har höjts.

Det är inte första gången som dessa två herrar förslagsbelönas. Sven – med sex år vid LME – har tidigare fått 6 000 kronor. De välkomnar sina belöningar med varm hand: båda är villaägare och de vet precis vart pengarna ska stoppas...

LM Ericsson i Katrineholm håller sig i övrigt väl framme bland den senaste

tidens större förslagsbelöningar:

Olle Karlsson har sålunda fått 7 800 kronor för förbättring av virmaskinerna, så att dessa inte längre "glömmer bort" vid stopp. Och Leif Andersson har fått 4 500 kronor för förslag om ändrade rutiner vid leverans av don.

*

Bengt-Inge Thuveesson, LME i Kristianstad, har fått 4 500 kronor för förslag till pluggning av mellanläggsinsatser.

*

Gunvor Karlsson vid RIFA i Gränna har fått 5 730 kronor för att hon föreslagit en ändrad klassindelning av det positiva aluminiumfoliet, vilket används i elektrolytkondensatorerna.

TIO TUSEN FÖR FÖRSLAG

Sammanlagt 21 000 kronor tilldelades i sommar två LM-are, Sven-Olof Lindh i Stockholm och Sven Söderman i Katrineholm, för deras fina förslag på verkstaden.

Det dyra silvret

Sven-Olof Lindh vid Huvudfabriken fick 10 000 kronor; den största verkstadsbelöningen någonsin där. Han har trimmat in sex-sju kontaktnitmaskiner så att mängden silver vid nitstansningen har kunnat minskas. Enligt förslagskommitténs utredning värderas silverparingen på ett tiotal kilo om året till drygt 34 000 kronor.

Maskinerna, som stansar nitar till gamla reläer i telefonväxlar, är nu i drift vid Sjöbyfabriken. Men Sven-Olof som varit vid LME i tolv år – är kvar på sitt arbete som reparatör med stockholmsfabrikerna som arbetsfält. Då och då vikarierar han också på lärlings-skolan.

Bättre verktyg

Sven Söderman i Katrineholm belönades med 11 000 kronor för två förslag vid tillverkning av don, dvs kontaktplint som monteras i bl a kretskort. 8 000 kronor blev delbelöningen för ombyggnad av ett klippverktyg med ökad kapacitet som re-

sultat. Samt minskad arbetstid med 25 procent (nu: 0,025 minut/don).

Det andra förslaget gäller ett bockningsverktyg som Sven förstärkte så att stift-

Brev innehållande nästan 200 korrekta svar från flitiga lösare runt om i landet sprättades upp. Även våra nordiska grannländer skymtade i brevhögen.

Vi har som vanligt dragit 25 vinnare som får dela på prispotten, vilken, förutom 20 grammofonskivor med LME Storband och LM-orkester, innehåller ett penningpris på 99 kronor och fyra på 50 kronor.

Vinnare

Hans-F. Andersson, Norrköping (LME), Lennart Andersson, Valbo (SRA), Stina Antonsson, V. Frölunda (LME), Hugo Barkby, Göteborg (Datasab Sv. AB), Karl-Erik Blomberg, Sundsvall (LMS), Anna Bovin, Stockholm (pensionär), Ingemar Gustafsson, Huddinge (LME), Rolf Hollström, Katrineholm (LME), Lennart Jakobsson, Vikingstad (Datasab), Folke Jonsson, Vaxholm (LME), Gösta Lidquist, Nässjö (pensionär), Arne Lindau, Tyresö (LME), Astrid Lindberg, Spånga (SRA), Per O Lindståhl, Vällingby (Datasab), Folke Ljungberg, Bromma (Rifa),

Sommarvävsvinnare

Bernth Lundström, Sollen-tuna (SRA), Rune Lundström, Hägersten (LME), Lillemor Norlund, Södertälje (LME), Gunnar Ohlsson, Hägersten (LME), Eva Olsson, Norrköping (Data-

saab), Maria Pettersson, Stockholm (LMS), Lennart Thoor, Kalmar (Rifa), Bibi Törnberg, Hägersten (LME), Bengt Warntorp, Tyresö (LME), Birgitta Zander, Tyresö (LME).

9	10	4	3	6	11	9	12	13	14
L	M	T	R	E	V	L	I	G	Ä
7	15	3	6	9	14	1	9	5	8
N	Ä	R	E	L	Ä	F	L	O	D
12	4	16	17	16	18	12	5	10	6
I	T	A	K	A	X	I	O	M	E
5	3	7	6	7	6	17	14	17	9
O	R	N	E	N	E	K	Ä	K	L
17	15	19	16	19	9	16	13	5	10
K	Ä	S	A	S	L	A	G	O	M
20	10	12	17	3	5	1	5	7	20
U	M	I	K	R	O	F	O	N	U
7	12	19	3	16	6	9	3	4	19
N	I	S	R	A	E	L	R	T	S
8	16	4	5	3	19	7	5	16	17
D	A	T	O	R	S	N	O	A	K
6	9	5	13	5	4	21	22	17	2
E	L	O	G	O	T	Y	P	K	Ö
3	13	3	5	4	4	16	7	4	4
R	G	R	O	T	T	A	N	T	T
1	2	3	4	3	5	6	7	8	6
F	Ö	R	T	R	O	E	N	D	E

KONTAKTEN
Box 32 073
126 11 STOCKHOLM
telefon 08/719 2048
LME/HF rum 6133

Ansvarig utgivare:
Nils Tengberg

Redaktör:
Bert Ekstrand

Utkommer med
6 nr per år

Tryck: ESSELTE
ROTOGRAVYR AB

I redaktionen:
Göran Hannerz
telefon 08/719 3546
Lena Fieber
telefon 08/719 9301

**Personaltidning
för LM Ericsson
med dotterbolag**

ISSN
0345-6471

UTGIVARKORSBAND

607 333/26 Foto: Karl-Evert Eklund, LME/HF

Världens största speldosa

LM Ericssons ståtliga klocktorn från stockholmsutställningen år 1897, återinvigdes i september i nyrestaurerat skick på Telemuseum i

Bakom den årslånga renoveringen står LME-tekniker, Mora klockgjuteri samt Carl-Anders Zetterlund, fd musikkonsult vid Sveriges Radio. Enligt Zetterlund är speldosan världens största med enbart klockor.

Den är 5,5 meter hög och dess valnötspira sträcker sig upp genom taket till andra våningen.

Och fullt spelbar är den nu också. Konferensdeltagarna fick höra den ena av de två bevarade metallval-

Stockholm. Det skedde i samband med att LMEs underhållskonferens avslutades med en middag i museets lokaler.

sarna driva de 63 mässingsklockorna att spela norska och svenska nationalsångerna samt en finsk folkvisa – "Fjärran han dröjer". För att nu så många som möjligt ska få njuta av de finstämda tonerna, har SR spelat in

musikstyckena på band. Meningen är att bandet ska startas en bestämd tidpunkt varje dag på Telemuseum.

Fotnot: LME har bidragit med 15 000 kronor för renoveringen.

REDAKTIONSOMBUD

BORÅS Georg Skoog · INGELSTA Lennart Nilsson · KARLSKRONA P-O Stenberg · KARLSTAD Ann-Britt Blomberg · KATRINEHOLM Göran Lindberg · KRISTIANSTAD Gunnar Holm · MÖLNDAL Lars Köhler · OSKARSHAMN Lars-Erik Enarsson · SÖDERHAMN Rune Kjellberg · VISBY Eva Boberg · DATASAAB Berith Brännström · LMS Thord Andersson · RIF Karin Tåktén · SKV/SUNDBYBERG Håkan Bergendahl · SKV/HUDIKSVALLEN Ulf Mickelsson · SKV/PITEÅ Jarl Sundkvist · SRA Marianne Laurell · TCN Hans Segnestam